

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Semmelweis Nap

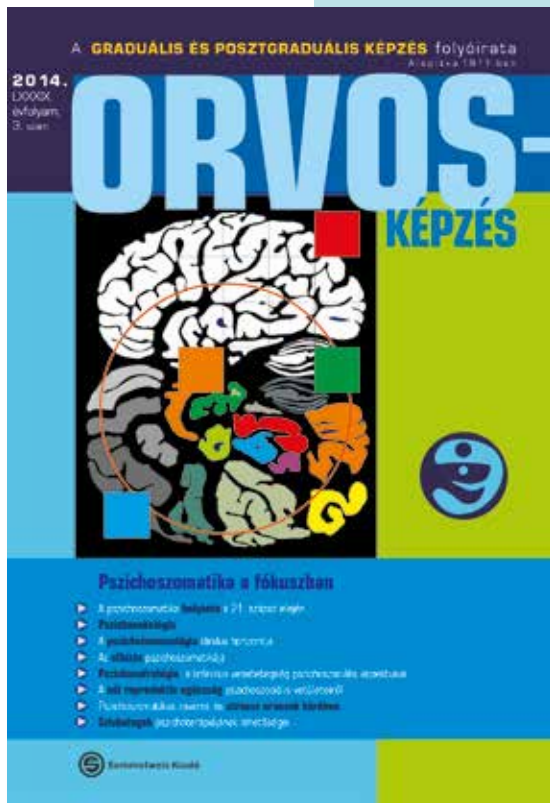
Nemzetközi Alumni Találkozó

A Semmelweis Egyetem
a világ legjobbjai között

Megjelent az Orvosképzés folyóirat legújabb száma:

FÓKUSZBAN A PSZICHOSZOMATIKA

- A pszichoszomatika helyzete a 21. század elején
- Pszichoonkológia
- A pszichoimmunológia klinikai horizontja
- Az elhízás pszichoszomatikája
- Pszichonefrológia: a krónikus vesebetegség pszichoszociális aspektusai
- A női reprodukív egészség pszichoszociális vetületeiről
- Pszichoszomatikus zavarok és stressz orvosok körében
- Szívbetegyek pszichoterápiájának lehetőségei

ORVOSKÉPZÉS – A graduális és posztgraduális képzés folyóirata.

A folyóirat lapszámai e-folyóiratként megvásárolhatók, illetve letölthetők a Semmelweis Kiadó honlapjáról:

www.semmelweiskiado.hu/folyoiratok/

Semmelweis Kiadó
1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
www.semmelweiskiado.hu

A kiadó könyvei megvásárolhatók könyvesboltjainkban vagy megrendelhetők honlapunkról.

■ **LEGENDUS KÖNYVESBOLT**
1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56141
Nyitva tartás: H-P: 9-16 óra
info@semmelweiskiado.hu

■ **EOK KÖNYVESBOLT**
1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47.
Tel.: 459-1500/60475
Nyitva tartás: H: 13-15 óra,
K-P: 9-13 óra

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közszolgálati, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi, Testnevelési
és Sporttudományi Kara hallgatóinak
és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora;
dr. **Szél Ágoston**

A szerkesztőbizottság elnöke:
dr. **Fejérdy Pál**

fejerdy.pal@dent.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
dr. **Donáth Tibor** professor emeritus
donath@ana.sote.hu

Felelős szerkesztő:

Tóth-Szabó Szilvia

toth.szilvia@semmelweis-univ.hu

Telefon: 06-20-666-3196

Szerkesztőség:

Semmelweis Egyetem Marketing
és Kommunikációs Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.

E-mail: ujstag@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice

beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Csetneki Julianna

csetneki@kkt.sote.hu

Dr. **Gombocz János** (TF)

gombocz@mail.hupe.hu

Dr. **Hermann Péter** (FOK)

hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. **Jákó Kinga** (SMIF)

jako.kinga@semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)

kardon@puskin.sote.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)

karlking@radi.sote.hu

Dr. **Kormos Andrea** (GMF)

kormos.andrea@gmf.usn.hu

Kovács Bernadett (EHÖK-delegált)

kovacs.bernadett@iocs.hu

Kovács Eszter (MKI)

kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Márton Emőke (Rektori Hivatal)

marton@phd.sote.hu

Dr. **Máthé Zsolt** (ÁOK)

mathe.zsolt@med.semmelweis-univ.hu

Nagy Ádám (GyTK)

adamnagy@me.com

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)

polgarv@se-etk.hu

Dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus

sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissa**

claris@freemail.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)

tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. **Török Péter** (EKK)

torokp@mental.usn.hu

Trojnár Eszter (EHÖK-delegált)

eszter.trojnar@gmail.com

Dr. **Voszka István** (ÁOK)

istvan.voszka@eok.sote.hu

Címlapfotó: **Kovács Attila**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**

www.semmelweiskiado.hu

Igazgató: dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin

telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta: Mester Nyomda Kft.

ISSN 1586-6904

Semmelweis napi ünneppsorozat	4. oldal
Új megbízott vezető a gazdasági főigazgatóság élén	7. oldal
Ötvenhét rektori pályamunka kapott díjat, illetve dicséretet Dr. Györfly Balázs és dr. Jakus Zoltán a Lendület program nyertesei között	8. oldal
A Semmelweis Egyetem a világ legjobbjai között	9. oldal
Átértelmezi a depresszió okaival kapcsolatos tudást dr. Bagdy György kutatócsoportjának új felismerése	10. oldal
Balassa bicentenárium: az érzéstelenítés és a gipszkötés meghonosítójára emlékeztek	11. oldal
Sebészeti Kutatások Európai Társaságának 49. kongresszusa Budapesten	12. oldal
A hormonális rendszer vizsgálata komplex bionformatikai és in vivo rendszerekkel	13. oldal
Tapasztalatcsere a csecsemőkori májátültetésről a júniusi Kutatói Szalonban	14. oldal
Közép-európai kerekasztal a szívtranszplantációról a Városmajori Klinikán	15. oldal
Öt kontinensről érkeztek résztvevők a Gyógyszerészeti Intézet nemzetközi workshopjára	16. oldal
NATO konferencia szervezője és házigazdája volt a Semmelweis Egyetem	17. oldal
Ezredforduló a Semmelweis Egyetemen – Dr. Réthelyi Miklós könyvbemutatója	18. oldal
175 év jött velem szembe – Dr. Tulassay Tivadar könyve a Bókay-klinika történetéről	19. oldal
Információs napot tartott a megújult Innovációs Központ	20. oldal
Bemutató látogatás az Asklepios Klinikák Csoporttól	21. oldal
Jubileumi Nemzetközi Alumni Találkozó	22. oldal
Négy borvidék hat bora nyert a Semmelweis Egyetem Bora országos borversenyen	23. oldal
Aki mindig új összefüggéseket keres – Dr. Jeney Andrászt köszöntötték 80. születésnapján	24. oldal
Dr. Karl Jürgen Oldhafer neuer Dekan am ACH	25. oldal
Baráti Kör - Új kutatás és pályacsúcs	26. oldal
Elhunyt dr. de Châtel Rudolf	27. oldal
Dr. Schultheisz Emil halálára – dr. Réthelyi Miklós gyászbeszéde	28. oldal
Búcsú dr. Roska Tamástól	29. oldal
Gaal András képei a Semmelweis Szalonban	30. oldal

Semmelweises hallgatók és oktatók festményei, fotói az egyetem klinikáin

Az Alumni iroda tavalyi felhívására számos festménnyel, fotóval pályáztak az egyetem hallgatói és dolgozói, a beérkezett alkotásokból kiállítás nyílt a novemberi Alumni Találkozón, a képek egy része pedig mostantól az egyetem intézeteiben és klinikáin látható. Az alkotások így már a II. Sz. Gyermekgyógyászati, a II. Sz. Belgyógyászati és a Neurológiai Klinika mellett az MR Kutatóközpont, illetve a Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika falait díszítik.

A II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán dr. **Szomor Zsuzsanna** *Virágcsendélet I.* című képe látható, míg a Neurológiai Klinikára és az MR Kutatóközpontba dr. **Hajdu Ilona** mediterrán témájú fotói kerültek. A Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinikán **Zsárik Judit** *Perspektíva* című képét, valamint **Bányai Bálint** két budapesti témájú fotóját állították ki. Dr. Hajdu Ilona, **Gál Lajos** és **Bányai Bálint** fotói pedig ezentúl a II. Sz. Belgyógyászati Klinika falait díszítik. Az Alumni iroda a 2014. november 15-i Alumni találkozón nyíló kiállítására továbbra is várja a dolgozók, hallgatók alkotásait.

A Semmelweis Egyetem Újság legközelebb szeptember 29-én jelenik meg

Semmelweis Nap: elkezdhetjük élvezni a változások gyümölcseit

Koszorúzásokkal kezdődött a Semmelweis napi ünnepségsorozat, majd az Elméleti Tömb dísztermében folytatódott, ahol dr. Szél Ágoston egyebek mellett arról beszélt: az elengedhetetlen szerkezeti átalakítások és személyi változások idén befejeződtek. – Hitem szerint ezzel nemcsak az elkerülhetetlen korrekciók és kiigazító intézkedések végére értünk, hanem már elkezdhetjük élvezni a változások gyümölcseit is, és minden erőnkkel az előttünk álló új feladatokra összpontosíthatunk – fogalmazott a rektor.

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem, Szigetváry Zsolt

Semmelweis Ignác életében egyszerre volt jelen a tehetség és a zsenialitás, a tudás és a kitartás, mely a beteg ember tiszteletével és szeretetével párosult – hangsúlyozta a Semmelweis napi ünnepségsorozat első helyszínén, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltárban mondott ünnepi beszédében dr. **Máthé Zoltán**. A Transzplantációs és Sebészeti Klinika megválasztott igazgatója rámutatott: a klinikai munka során számos dolgot hasznosítunk ma is Semmelweis felfedezéseiből; azok az elvek, amelyeket a gyermekágyi láz megelőzése kapcsán megállapított, ma is hatást gyakorolnak például a kórházi fertőzések megelőzésére. Véleménye szerint Semmelweis életműve azt az üzenetet is hordozza, hogy legyünk mindig fogékonyak az orvostanhallgatók és a fiatal kollégák új, néha

akár merésznek tűnő innovatív felvetéseire, hiszen a mindennapi gyakorlattól eltérő szemléletmód, az eredeti gondolkodás gyakran új utakat nyithat a kutatásban és a betegellátásban is. A Semmelweis szülőházánál tartott reggeli megemlékezésen koszorút helyezett el dr. Szél Ágoston és dr. Máthé Zoltán az egyetem vezetése, dolgozói és hallgatói nevében, míg a múzeum nevében dr. **Varga Benedek** főigazgató koszorúzott.

A program délelőtt a Belső Klinika Tömb udvarán, a Semmelweis szobornál folytatódott, ahol dr. **Windisch Péter**, a Parodontológiai Klinika megválasztott igazgatója mondott beszédet. Ebben emlékeztetett egyebek mellett arra, hogy a magyar orvostudomány legnagyobb nemzetközi tekintélyű, máig legismertebb és legelismertebb orvosának születésnapja a magyar egészségügy napja is. Hozzátette: büszkék lehetünk arra, hogy a világviszonylatban is méltán elismert Semmelweis Ignác nevét viselő intézmény munkatársai lehetünk.

Dr. Windisch Péter kiemelte, hogy Semmelweis olyan ember és olyan orvos volt, akinek életéből a mai kor embere és a mai kor orvosa is erőt meríthet. Példaértékű életpályája, valódi lényeglátó orvosi szemlélete felhívja a figyelmünket arra, hogy annak, aki a hippokratészi esküt letette, semmi nem lehet fontosabb a betegnél – mondta.

Semmelweis Ignác szobránál koszorút helyezett el az egyetem vezetése és dolgozói nevében a rektor és dr. Windisch Péter. A Magyar Orvosi Kamara nevében dr. **Hermann Péter** dékán, a Magyar Orvosi Kamara Fogorvosi Tagozatának elnöke, míg a Semmelweis Egyetem Baráti Köre nevében dr. **Monos Emil** professzor emeritus, a Baráti Kör elnöke, dr. **Schmidt Péter** egyetemi magántanár és dr. **Somosi György** nyugalmazott tisztifőorvos, a Semmelweis Egyetem hallgatói nevében pedig **Kuron Bence Gergő**, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat alelnöke, az Instruktor Öntevékeny Csoport Egyesület nevében **Szilágyi Örs** elnök és **Szak Sára** vezetőségi tag koszorúzott. Az ünnepséget a Semmelweis Egyetem Napköziotthonos Óvodája középső csoportosainak produkciója zárta, a gyerekeket **Takó Zsuzsanna** óvodapedagógus készítette fel.

Dr. Szél Ágoston szerint az elengedhetetlen szerkezeti átalakítások és személyi változások idén befejeződtek az egyetemen. – Hitem szerint ezzel nemcsak az elkerülhetetlen korrekciók és kiigazító intézkedések végére értünk, hanem már elkezdhetjük élvezni a változások gyümölcseit is, és minden erőnkkel az előttünk álló új feladatokra összpontosíthatunk – fogalmazott a Nagyvárad Téri Elméleti Tömb Dísztermében tartott kora délutáni ünnepségen a rektor.

Az egyetem vezetőjeként eltöltött első évvel kapcsolatban felidézte: a 2012/13-as tanév az egyetemi folyamatok áttekintésének, megismerésének éve volt. Mint mondta, a tanulságok alapján – összhangban a meghirdetett rektori programmal – megteremtették a felsővezetői struktúra-átalakítás kodifikációs alapjait, a második évben pedig megvalósították a megkívánt szerkezeti és elengedhetetlen személyi változásokat. Az intézkedések végrehajtásával a helyzetértékelés és a szerkezetátalakítás mára befejeződött – hangsúlyozta.

Emlékeztetett arra, hogy a Szenátus számos új szabályzatot fogadott el a ebben a tanévben, amelyek mind a az intézmény működtetésének jogszerűbbé és racionálisabbá tételét tűzték ki célul. Kiemelte: éves szinten mintegy 1-1,5 milliárd forint kiáramlását tudják ezekkel az intézkedésekkel megakadályozni. Ennek kapcsán megköszönte a programot megvalósító vezető munkatársai fáradozásait, illetve az egyetem egész közösségének a megértést, valamint a tárgyyszerű visszajelzéseket, melyek elősegítették a jog- és célszerűség, vagyis a *Szküllá és Kharübdisz közötti nehéz navigációs feladatok megoldását*.

Dr. Szél Ágoston kitért arra: az évzáró mérlegből nem hiányozhat két közeljövőben bekövetkező esemény megemlézése sem. Az egyik a TF várható leválása. Úgy látja, rektorként mindent megtett azért, hogy a TF igazi egyetemi karrá alakulhasson, számos akadályozó tényező miatt azonban ez nem sikerülhetett. – Törekvéseim középpontjában a békés elválás és az esetleges későbbi együttműködési lehetőségek biztosítása áll. Leszögezem: mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy a két intézmény finanszírozási viszonyainak rendezése során ne fordulhasson elő még egyszer az idegen adósságállomány méltatlan és egyoldalú átvállalásának kényszere – közölte a rektor. Beszélt arról is, hogy a jelenlegi helyzetben a kérdőjelek számát tovább szaporítja, hogy a hírek szerint a közeljövőben bevezetik a kancellária intézményét a felsőoktatási intézményekben. Ezzel kapcsolatban megjegyezte: a felsővezetői szerkezetátalakítás során már létrehozták a kancellár feladatkörét betöltő felsővezetői kategóriát, az operatív főigazgatót. – Mindent megteszek, hogy egyetemünk kancellárja olyan személy legyen, aki a rektor első számú munkatársaként az oktatás, kutatás és betegellátás hármasságának megtartásában, az eddig elért eredmények stabilizálásában és az egyetem pénzügyi egyensúlyának biztosításában egyszerre legyen érdekelt – szögezte le dr. Szél Ágoston. A rektor az ünnepségen a hagyományápolás és az innovációs készség egyidejű szükségességét hangsúlyozta. Felhívta a figyelmet arra, hogy 30 évvel ezelőtt egy meghatározó jelentőségű innovatív lépés volt az idegen nyelvű képzés bevezetése, amely nemcsak a bevételi egyensúlyt javította, hanem óriási mértékben hozzájárult az egyetem elismertségéhez is az egész világban. Szavai szerint ennek ékes bizonyítéka, hogy nemrég igen sikeres Nemzetközi Alumni Találkozót rendezett az egyetem, ahol a régi hallgatók mellett **Montgomery** professzor, a Német Orvosi Kamara elnöke is megjelent díszvendégként és ünnepi szónok-

ként, aki nagy elismeréssel szökölt az itt végzett orvostanhallgatók kiemelkedő szakmai teljesítményéről.

Az idei tanév nagy jelentőségű eseményei közt említette az Akadémiai Egészségügyi Intézmények Társaságával közösen rendezett, 60 ország részvételével lezajlott kongresszust, melynek fontos üzenete volt, hogy az oktatás, a kutatás és a betegellátás szervezeti egysége biztosítja az orvostudomány leghatékonyabb formáját. Szökölt arról is, hogy dinamikusan fejlődtek az egyetemközi kapcsolatok a most lezáruló tanévben, külön kiemelve a Massachusetts-i Egyetemmel beinduló közös képzést, illetve az Asklepios Campus Hamburg új vezetésével kialakított, új alapokra helyezett együttműködést. Fontosnak tartja a NATO-val 2011-ben kötött keretszerződés erőteljes fejlődését is, melynek kapcsán a Semmelweis Egyetem volt a helyszíne és egyik szervezője az Egészségügyi Haderővédelmi Konferenciának.

Dr. Szél Ágoston jelezte, büszke a legfrissebb világranglistára, a leideni egyetem 2014-es rangsorára, melyen tavaly még nem kaptunk helyezést, idén azonban az 541. helyre sorolták a Semmelweis Egyetemet, elsőként a hazai szakegyetemek között. Zárásul arról beszékölt, hogy véleménye szerint egy ország nehé helyzetéből mindig is a képzett, cselekvésre kész, önzetlen emberek jelentették az egyetlen igazi kitörési pontot, az egyetemeknek pedig ebből a szempontból mindig kiemelt jelentőségük volt a történelem során. Az egyetem *legősibb hivatása gyűj-*

A Regöly-Mérei Alapítvány díjazottai

Orvos kategória

I. helyezett: Dr. **Schlégl Ádám Tibor**

Orvostanhallgató kategória

I. helyezett: **Wettstein Dávid**

Emlékplakett

Dr. **Jakó Mária**

Dr. **Horváth Ágota**

Petrik Laura

Herpai Vivien

Ács Balázs

Benke Kálmán

A Semmelweis Kiadó különdíja

Dr. **Horváth Ágota**

teni, terjeszteni és gyarapítani az emberi tudást. Második feladata kis számban nevelni a jövőnek tudósokat, akik majd ezt a hivatást tőlünk átveszik. Újabb eredetű, de nem kevésbé magasztos az egyetemnek harmadik hivatása: a haza számára polgárokat nevelni, akik el vannak látva a szellem fegyverével – idézte **Szent-Györgyi Albert** szavait, amelyeket – mint fogalmazott – az egyetem hármas feladatáról ma aktuálisabbak, mint valaha. – Rektori terveimet a jövőben is a Nobel-díjas tudós útmutatása szerint kívánom megvalósítani – zárta beszédét dr. Szél Ágoston.

Dr. **Tretter László**, az Orvosi Biokémiai Intézet megválasztott igazgatója ünnepi beszédében kiemelte: ezen a napon Semmelweis Ignácra, a legnagyobb magyar orvosra emlékezünk.

– Mit tanít nekünk az élete? – tette fel a kérdést. A válasz: tehetséget és szorgalmat, a tudomány és a beteg ember iránti feltétlen odaadást, alázatot. **Markusovszky Lajos** írta róla: *a tanért, melyet hirdetett, nem csak szóval küzdeni, de életével is jól állani kész volt.* Ennek a példának követéséhez kívánok mindannyiunknak eszt, erőt, szent akaratot és erkölcsi szilárdságot – közölte dr. Tretter László.

Az ünnepek a Semmelweis Egyetem Kopp Mária Média Díj és Hírszerkesztői Díj átadásával folytatódott. A Média Díjat megosztva kapták: **Szekér Szimonetta**, az Origo Tudomány és Egészség rovatának munkatársa és **Kránitz Balázs**, a Kossuth Rádió Közelről című műsorának munkatársa. A Hírszerkesztői Díjat idén **Gál Ildikó**, az Inforádió munkatársa vehette át.

A Dr. Rác István Alapítvány díjazottjai

Dr. Sággy Éva
Kállai-Szabó Barnabás
Imre Norbert

Az ünnepségen adták át a Pro Universitate Díjakat is. E díjban azok részesülhetnek, akik több éves kimagasló tevékenységükkel hozzájárultak az egyetem célkitűzéseinek magas szintű megvalósításához. A Szenátus Pro Universitate Díjat adományozott dr. **Benedek Szabolcs** szakorvosnak (III. sz. Belgyógyászati Klinika), dr. **Bitter István** igazgatónak (Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika), dr. **Enyedi Péter** egyetemi tanárnak (Élettani Intézet), dr. **Gera István** igazgatónak (Parodontológiai Klinika), dr. **Sándor Péter** nyugalmazott egyetemi tanárnak (Klinikai Kísérleti Kutató-és Humán Élettani Intézet). Nyugállományba vonulása alkalmából Pro Universitate Díjat kapott **Török Ilona** rendszerszervező-üzemgazdász (Operatív Főigazgatóság, Alkalmazásüzemeltetési Osztály). A Pro Universitate Díj ezüst fokozatában részesült posztumusz dr. **Roska Tamás** nyugalmazott egyetemi tanár (Pázmány Péter Katolikus Egyetem). A díjat dr. **Roska Tamásné**, az elhunyt özvegye vette át.

A Szenátus arany pecsétgyűrűt adományozott az egyetem tíz leköszönő tanszékvezetőjének: dr. **Ádám Veronikának** (Orvosi Biokémiai Intézet), dr. **Bitter Istvánnak** (Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika), dr. **Csillag Andrásnak** (Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstan Intézet), dr. **Nagy Károlynak** (Orvosi Mikrobiológiai Intézet), dr. **Ondrejka Pálnak** (II. Sz. Sebészeti Klinika), dr. **Rosivall Lászlónak** (Kórélettani Intézet), dr. **Tulassay Tivadarnak** (I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika), dr. **Gera Istvánnak** (Parodontológiai Klinika), dr. **Blázovics Annának** (Farmakognózi Intézet), illetve dr. **Klebovich Imrének** (Gyógyszerészeti Intézet). A leköszönő tanszékvezetők munkásságát a dékánok méltatták.

Ezt követően a kinevezések átadása következett. A Központi Szervezeti Egységeknél meghosszabbították dr. **Pop Marcel** (Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága) és dr. **Kovács Éva** (Nyelvi Kommunikációs Központ) igazgatói megbízatását. A Központi Könyvtár új főigazgatója **Szluka Péter** lett. Az Általános Orvostudományi Karon meghosszabbították dr. **Szabó András** (II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika) és dr. **Szendrői Miklós** (Ortopédiai Klinika) igazgatói kinevezését. Tanszékvezető marad dr. **Kalabay László** (Családorvosi Tanszék), dr. **Perczel Forintos Dóra** (Klinikai Pszichológiai Tanszék) és dr. **Horkay Ferenc** (Városmajori Szív és Érgyógyászati Klinika, Szívsebészeti Tanszék). Új vezetőként vehette át kinevezését dr. **Nagy Zoltán Zsolt** igazgató (Szemészeti Klinika), dr. **Máthé Zoltán** igazgató (Transzplantációs és Sebészeti Klinika), dr. **Kanizsai Péter** tanszéki csoportvezető (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika, Sürgősségi-Orvostan – Toxikológiai Tanszéki Csoport), dr. **Tretter László** igazgató (Orvosi Biokémiai Intézet), dr. **Szabó Dóra** igazgató (Orvosi Mikrobiológiai Intézet), dr. **Windisch Péter** igazgató (Parodontológiai Klinika), dr. **Béni Szabolcs** igazgató (Farmakognózi Intézet), és dr. **Antal István** igazgató (Gyógyszerészeti Intézet).

A Szenátus az egyetem hat nyugállományba vonult egyetemi tanárának ítélte oda a Professor Emeritus címet: dr. **Fekete Györgynek** (II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika), dr. **Kollai Márknak** (Klinikai Kísérleti Kutató-és Humán Élettani Intézet), dr. **Nyáry Istvánnak** (Idegsebészeti Tanszék), dr. **Papp Zoltánnak** (I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika), dr. **Szalay Ferencnek** (I. Sz. Belgyógyászati Klinika) és dr. **Tulassay Zsoltnak** (II. Sz. Belgyógyászati Klinika). Az erről szóló oklevelet az ünnepségen vehették át. Ezután a docensi kinevezéseket, majd a kiváló dolgozói kitüntéseket, a rektori, a dékáni és főigazgatói dícséreteket adták át. A habilitációs képesítés odaítéléséről szóló okleveleket dr. **Ádám Veronika**, a Habilitációs Bizottság elnöke és dr. Szél Ágoston nyújtotta át azoknak, akik a 2013-2014-es tanévben habilitációs képesítést szereztek. Végül az alapítványi díjazottak ismertetése következett. Elsőként a Regöly-díjakat, majd a Dr. Rác István Alapítvány díjait adták át. A díjazottak és az elismerések részletes listája elérhető a Semmelweis Egyetem honlapján.

Dobozi Pálma, Tóth-Szabó Szilvia
Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Az eseményről készült videó megtekinthető az egyetem YouTube csatornáján: [youtube.com/semmelweisuniversity](https://www.youtube.com/semmelweisuniversity)

Új megbízott vezető a gazdasági főigazgatóság élén

Június 1-jétől – a főigazgatói pályázati eljárás sikeres lebonyolításáig – **Tarjáné dr. Molnár Eleonóra** látja el a gazdasági főigazgatói teendőket. A gazdálkodási szakirányú közgazdasági szakokleveles jogász végzettséggel rendelkező szakember a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeleténél (PSZÁF), az Országos Egészségbiztosítási Pénztárban (OEP) és a Belügyminisztériumban szerzett pénzügyi és vezetői tapasztalatokat, a rektor gazdasági tanácsadójaként pedig már korábban bekapcsolódott a sokrétű gazdálkodás-irányítási feladatok elemzésébe és megoldásába.

Tarjáné dr. Molnár Eleonóra az interjúban úgy fogalmazott: a legnagyobb kihívás számára az, hogy egy nagyon heterogén tevékenységű intézményben láthatja el a gazdasági vezetői feladatot. Mint mondta, ha valaki már hosszabb ideig dolgozott államháztartási szervezetnél, akkor is nagy kihívás és nagy feladat neki, hogy meg tudja teremteni a különböző területtől érkező források összhangját, intézményfinanszírozási biztonságát. Hozátette: vonzotta a Semmelweis Egyetem presztízse is, amikor elfogadta dr. **Szél Ágoston** rektor felkérését. – Nagy megtiszteltetés itt vezető beosztást betölteni – hangsúlyozta.

A megbízott főigazgató elmondta: jó néhány évet eltöltött államháztartási területen, ez az, ami alapvetően közel áll hozzá, és amit szeret csinálni. Kiemelte, az eddigi munkái során mindig arra törekedett és azt vallotta, hogy a gazdasági terület egy intézményben – jó értelemben véve – kiszolgáló munkát végez. – Az a feladata, hogy *szolgáltatást nyújtson* az alaptevékenységben dolgozó területeknek, hogy természetesnek vehessék, minden feltétel a rendelkezésükre áll a mun-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

kavégzéshez. Ilyen szűkös finanszírozási lehetőségek között nem egyszerű feladat ezt megoldani – fűzte hozzá.

Tarjáné dr. Molnár Eleonóra véleménye szerint a Semmelweis Egyetemen át kell majd tekinteni, hogy mik azok a bevételi lehetőségek – beleértve a pályázati forrásokat is – amelyek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a magas színvonalú szakmai működés feltételeihez plusz forrást biztosítsanak. – Igyekszünk majd feltárni azt is, vannak-e nem kellően indokolt kifizetések, valamint megtakarítási lehetőségek a rendszerben – összegezte.

Kitért arra: eddigi tapasztalatai jó alapot adnak arra, hogy munkatársaival olyan költségvetési tervet tudjon összeállítani, amely folyamatos működési biztonságot ad majd az intézménynek. – Az elmúlt években a gazdálkodás során mindig igyekeztem arra törekedni, hogy kellő óvatossággal tervezek az olyan bevételekkel, amelyek nem teljes bizonyossággal fognak befolyjni – szögezte le.

Tarjáné dr. Molnár Eleonóra beszámolt arról is, hogy egyelőre még ismerkedik az egyetemmel, folyamatosan tájékozódik, illetve egyeztet a vezetőkkel. Ennek része, hogy a főigazgatóság munkatársairól is szeretné pontosan tudni, hogy ki-milyen munkafolyamattal foglalkozik. Úgy vélte, ezt hosszú időbe telik teljesen átlátni, és olyan javaslatokat tenni, amelyekkel esetleg hatékonyabbá válhat egy-egy munkafolyamat.

Mint mondta, az eddigi élményei egyértelműen pozitívak az egyetemen. Mindenki részéről együttműködést és segítőkészséget tapasztalt. Fontos számára, hogy a munkahelyen jó közösség alakuljon ki, olyan csapat, akik szeretnek együtt dolgozni és együtt eredményeket is fel tudnak mutatni.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Ötvenhét rektori pályamunka kapott díjat, illetve dicséretet

Összesen 49 egyszerezős és 8 kétszerezős rektori pályamunkát díjaztak, illetve részesítettek dicséretben a 2013/14-es tanévben. 36 pályamunka ért el első, második, illetve harmadik helyezést, míg 21 pályázat kapott dicséretet.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

hogy megfontolja az egyetemi munkavállalást – tette hozzá dr. Szél Ágoston, kiemelve, hogy saját tapasztalata szerint felemelő érzés azon a helyen dolgozni, ahol korábban hallgató volt az ember.

Dr. **Tímár József** oktatási rektorhelyettes beszédében kitért arra, hogy a rektori pályamunka a tudományos diákköri tevékenység egyik megnyilvánulási formája, szerves része az egyetemen folyó hallgatói kutatómunkának. – Nagyon magas színvonalú verseny alakult ki, első, második díjat gyakorlatilag már nem lehet nyerni a Semmelweis Egyetemen megjelent tudományos közlemény nélkül – emelte ki. Mint azt a rektorhelyettes ismertette: az Általános Orvostudományi Karon 22 intézet diákja nyert, ami mutatja, hogy nagyon sok intézetben magas szintű a diákköri munka. Kiemelkedik a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika, ahol négy pályamunkát gondoztak, valamint az Élettani Intézet és az Orvosi Biokémiai Intézet, ahonnan három-hárman nyertek. További öt olyan intézet van, ahonnan két nyertes pályázat került ki: a két patológiai intézet, a Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani Intézet, az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet, valamint az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika. A Fogorvostudományi Karról heten, míg a Gyógyszerésztudományi Karról hárman nyújtottak be nyertes pályamunkát. Az elismerésekről szóló okleveleket dr. Szél Ágoston és dr. Tímár József adták át; a díjazottak teljes névsora az alábbi linkről letölthető: http://semmelweis.hu/hirek/files/2014/06/rektori_palyamunkak_eredmenyhirdetes.pdf

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Szalonban rendezett ünnepélyes eredményhirdetésen dr. **Szél Ágoston** rektor hangsúlyozta: az egyetem egyik kiemelt feladata, hogy ne csak átadja az ismereteket, de szerepet vállaljon az új tudományos eredmények létrehozásában is. – A pályamunkát benyújtók már ez utóbbiban, vagyis az új tudás megszerzésében is részt vesznek, aminek kiemelt jelentősége van abban a korban, amikor még a könyvben található ismeretek elsajátítása az elsődleges – mutatott rá a rektor. – A díjazottak potenciális leendő kollégáink is, hiszen aki rektori pályamunkát ír, abban van annyi elköteleződés,

hogy megfontolja az egyetemi munkavállalást – tette hozzá dr. Szél Ágoston, kiemelve, hogy saját tapasztalata szerint felemelő érzés azon a helyen dolgozni, ahol korábban hallgató volt az ember.

Dr. Gyórfy Balázs és dr. Jakus Zoltán a Lendület program nyertesei között

A Magyar Tudományos Akadémia Lendület programja idén 800 millió forintból 18 fiatal kutató számára teszi lehetővé, hogy önálló kutatócsoportot hozzon létre akadémiai kutatóintézetekben és hazai egyetemeken.

Az idei nyertesek között van a Semmelweis Egyetemről dr. **Gyórfy Balázs**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika, és dr. **Jakus Zoltán**, az Élettani Intézet kutatója is.

Dr. Gyórfy Balázs fő kutatási területe a személyre szabott emlérkézelés. Az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika tudományos főmunkatársa az MTA Természettudományi Kutatóközpontban alakít Lendület-kutatócsoportot, ami az orvostudomány előtt álló egyik legnagyobb kihívást, a személyre szabott tumorterápiát vizsgálja. Kutatásuk során genomszintű adatok vizsgálatával fognak új, a rosszindulatú daganatos betegségek kezelése során hasznosítható prognosztikus és prediktív biomarkereket (jelzőmolekulákat) azonosítani: előbbiek a várható túlélést, utóbbiak pedig egy konkrét gyógyszerre adott választ jelzik előre. A munkacsoport tervei között szerepel a világháló-alapú programok létrehozása is, amelyek automatizált módon más kutatók számára is lehetővé teszik az onkológiai biomarkerek azonosítását.

A 2011-ben Junior Prima Díjat is nyert dr. **Jakus Zoltán**, az Élettani Intézet egyetemi adjunktusa munkatársaival a nyirokrendszer fejlődésbiológiáját tanulmányozza. Egyebek mellett feltárta, hogy a magzati időszakban a tüdő nyirokereit kritikus szerepet játszanak a tüdő túlzékonyágának kialakításában, ezáltal jelentősen hozzájárulnak a légutak megnyílásához és az első légvétel sikerességéhez. A magzat folyadékkal kitöltött, fejlődő tüdeje erre a létfontosságú pillanatra készül az anyaméhben, ám a folyamat pontos háttere még nem tisztázott.

A Lendület program támogatásával a Semmelweis Egyetemen megalkuló nyirokélettani kutatócsoport célja, hogy feltérképezze a tüdő nyirokrendszerének fejlődését és megismerje a pulmonális nyirokereket pontos szerepét az újszülött kori légzés kialakításában.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Egyetem a világ legjobbjai között

Öt magyar egyetem – köztük a Semmelweis Egyetem – is felkerült a leideni egyetem 2014-es világrangsorára, amelyet a felsőoktatási intézményekben dolgozó oktatók és kutatók publikációinak száma, valamint idézettsége alapján állítanak össze évről évre.

A magyar szakegyetemek közül a Semmelweis Egyetem áll az első helyen a leideni egyetem 2014-es világrangsorában, amely tavaly még nem is szerepelt a listán. A 750-es listán az Eötvös Loránd Tudományegyetem az 540., a Semmelweis Egyetem az 541., a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem az 561., a Debreceni Egyetem a 698., míg a Szegedi Tudományegyetem a 707. helyen szerepel. A rangsort az idén a Rockefeller, az MIT és a Harvard vezeti. A *Centre for Science and Technology Studies* 2007 óta minden évben nyilvánosságra hozza rangsorát: a

kutatók eddig ötszáz egyetemet és főiskolát vizsgáltak – ezek fele európai volt –, az idén azonban 750 intézményt rangsoroltak. Az intézményeket a hallgatók teljesítménye helyett az oktatók kutatói tevékenysége, publikációik száma és idézettsége alapján rangsorolták. Azt is figyelembe veszik, hogy a publikációk közül melyek tartoznak az adott szakterületen megjelenő tanulmányok legtöbbet idézett tíz százalékához.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Egyetemmel szorosán együttműködő Maternity lett az Év magánrendelője

A közönségsvavazás eredménye és a szakmai zsűri egyöntetű döntése alapján első alkalommal a Maternity Szülészeti és Nőgyógyászati Magánklinika érdemelte ki az Év magánrendelője címet.

Dr. **Gál János** klinikai rektorhelyettes – aki egyúttal a díj szakmai zsűrijében is részt vett – kifejtette: a Maternity és a Kútvölgyi Klinikai Tömb közötti szimbiózis előnyeit elsősorban a betegek és a kismamák tapasztalhatják meg.

– Négy éve jött létre a fekvő- és járóbetegeket is ellátó Maternity Magánklinika, azóta pedig folyamatosan növekszik a népszerűségünk – fogalmazott dr. **Papp Zoltán** igazgató. Szerinte szakmai felkészültségben nincs különbség állami és magánszféra között, az elért eredmény sokkal inkább a páciensekre fordított időnek, a betegközpontúságnak, a szebb környezetnek, a gyors határidejű ellátásnak és az ezeket fedező, a betegek részéről átlátható anyagi kiadásoknak köszönhető. – Mivel itt mindennek megvan az ára, számon lehet kérni rajtunk az ellátás bármely részletét – fejtette ki.

Mivel korábban dr. Papp Zoltán vezette be, hogy Magyarországon

az édesapák is jelen lehessenek a császármetszéseknél, erre a Maternityben is lehetőségük van. – A szülést követően pedig családi szobákban lehetnek együtt szülők és testvérek az újszülöttel, ami erősíti a kötődést és nyugodtabbá teszi a babát is – véli az igazgató.

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Dr. Ferdinandy Péter is felkerült a világ legtöbbet idézett kutatóinak listájára

Nyilvánosságra hozta a *Thomson Reuters Corporation* a 2014-ben legtöbbet idézett 3215 kutató nevét, akik tudományterületük idézettségi mutatójának legfelső egy százalékába tartoznak. A listára 21 tudományterületről összesen 3700 kutató került fel szerte a világból. Magyarországi kutatóhelyről hárman szerepelnek a 2014-es listán: dr. **Csabai István**, az ELTE Komplex Rendszerek Fizikája Tanszék egyetemi tanára, dr. **Ferdinandy Péter**, a Semmelweis Egyetem Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet tanszékvezetője, illetve dr. **Simon István** (MTA-SZTAKI). A Farmakológia/Toxicológia tudományág listáján szerepel dr. **Pacher Pál**, aki jelenleg a NIH (USA) kutatója, egyben a Farmakológiai és a Farmakoterápiás Intézet külső tudományos tanácsadója, valamint dr. **Kúnos György**, a Semmelweis Egyetem korábbi munkatársa.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Eötvös József-díj dr. Hamvas Antalnak

Díjakat és elismeréseket adott át **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere pedagógus nap alkalmából. A Semmelweis Egyetemről Eötvös József-díjban részesült dr. **Hamvas Antal**, az Urológiai Klinika egyetemi docense, kiemelkedő oktató-nevelő munkája, pedagógusi életpályája elismeréseként. Dr. Hamvas Antal 1973-ban tett urológiai szakvizsgát, majd 1984-ben nefrológiai képesítést szerzett, 1995-ben az orvostudományok kandidátusa lett. Az egyetemi diploma megszerzése óta az Urológiai Klinika munkatársa. Fő szakterületei az uroonkológia, a vesekövesség és vizeletinkontinencia.

Átértelmezi a depresszió okaival kapcsolatos tudást az új felismerés

Eddig nem sejtett génjeinknek is szerepe van a stressz depressziót kiváltó hatásában – erre az eredményre jutott a közelmúltban elindult Nemzeti Agykutatási Programban dolgozó MTA-SE Neuropszichofarmakológiai és Neurokémiai Kutatócsoport, melynek vezetője dr. Bagdy György, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerhatástani Intézetének igazgatója.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Az új kulcsszó a galanin, ami egy kicsi, emberben 30 aminosavból álló neuropeptid. Az Amerikai Tudományos Akadémia (PNAS) folyóiratában publikált cikkben a kutatók arról számolnak be, hogy igazolták a galanin nevű agyi neuropeptidet és receptorait kódoló gének szerepét a depresszió kialakulásában. Mindezt több ezer személy génállományának, hangulatának és az őket érő stressz mértékének analizise nyomán állapították meg. Mint arra dr. Bagdy György rámutatott: eredményeik megnyitják az utat a jelenleg használt antidepresszánsoknál hatékonyabb gyógyszerek kifejlesztése felé.

– Már az utóbbi években felmerült a gyanú a depresszió kiváltó okával kapcsolatban, hogy a korábban biztosnak ítélt tudásunk, ami alapján a gyógyszerek is kifejlesztésre kerültek, csak töredéke, esetleg mellékvágya a valóságnak. A kutatók közül sokan elfogadták, hogy a háttérben álló eseményeket esetleg nem is ismerjük, de bizonyos, hogy nem úgy, nem ott, és nem akkor vannak jelen, mint gondoltuk. Nekünk most egy új módszerrel sikerült a nyulat kiugrasztani a bokorból. Tudjuk, hogy mostani eredményeink csak egy részét képezik a teljes egésznek, de egy új cél-tábla, benne négy új célfélével a célkeresztben már megvan – fogalmazott dr. Bagdy György.

A most megjelent közleményben a *from bedside to bench to bedside* stratégiát alkalmazták, melynek során humán, klinikai eredményekből indultak ki. Kétezer ötszáz hazai és manchesteri személy génmintáját, élet-stressz előzményeit, depresszióval és szorongással kapcsolatos tüneteit és háttéradatait vették fel és elemezték az EU által támogatott NewMood konzorcium keretében megkezdett munkában. Jelenleg hat munkatárs foglalkozik a populációgenetikai minták további analizisével és statisztikai elemzésével, kiemelten dr. **Juhász Gabriella** docens, valamint az elemzések továbbfejlesztése terén a BME Méréstechnika és Információs Rendszerek Tanszékének Számítógépes Orvosbiológiai Munkacsoportjának bioinformatikusa, dr. **Antal Péter**.

A módszer különlegessége, hogy minden személyről részletes környezeti adatok is rendelkezésre állnak, ellentétben a genom-

kai vizsgálat ma divatos módja, a genome-wide association study (GWAS) módszertanával, ahol – mivel polimorfizmusok százait és betegeket tízezreit vizsgálják egyszerre – a megbízható környezeti hatások általában hiányoznak.

– Eredményeink közül a legizgalmasabb, hogy a galanin és három receptorának génvariációi – amelyek egyébként a genomon egymástól távol, eltérő kromoszómákon találhatóak – egyaránt asszociációt mutatnak a depresszióval, de csak azokban a személyekben, akik korábban súlyos stresszt éltek át. Külön vizsgáltuk a gyerekkori és az elmúlt év súlyos negatív életeseményeinek hatását. Az előbbivel a galanin-1-es receptor, az utóbbival a galanin-2-es és 3-as receptor génvariációi (SNP és haplotípus) mutatnak szorosabb asszociációt. A galanin-rendszer négy tagjának génje együtt, és az 1-es és 2-es receptorának génje külön-külön is relevánsabb a depresszió kialakulása szempontjából, mint a szerotonin transzporter gén közismert funkcionális polimorfizmusa. Ez azért is nagy jelentőséggel bír, mert jelenleg a depresszió és szorongásos zavarok kezelésére alkalmazott gyógyszerek többsége éppen a szerotonin transzporter gátlásán keresztül fejti ki terápiás hatását. A galanin receptorai tehát ígéretes új gyógyszer-célpontok – fejtette ki dr. Bagdy György.

A kutatás jelentőségét aláhúzza, hogy az Európai Unió felmérése szerint a központi idegrendszer betegségei jelentik a legnagyobb terhet a társadalomnak. Ezen belül a hangulatzavaroké, elsősorban az unipoláris depresszióé a vezető szerep, amely a WHO előrejelzése szerint 2030-ra a lista élére kerül, megelőzve többek között a szívinfarktust és a közlekedési baleseteket is. Előfordulása a lakosság körében kb. 15%, ami azt jelenti, hogy átlag minden ötödik-hatodik ember hangulata élete során legalább egy perióduson át olyan mértékben romlik, hogy a klinikai depresszió súlyosságát is eléri. Annak ellenére, hogy viszonylag hatékony gyógyszerek állnak rendelkezésre, a betegek csupán 50 százaléka mutat javulást az első antidepresszáns kezelés után, ez is csak hetekkel később jelentkezik. Ennek tükrében meglepő, mutat rá dr. Bagdy György, hogy az antidepresszív gyógyszerek közül az újak is zömében ugyanazt a neurokémiai útvonalat megcélozva, vagyis az évtizedek óta használatban lévőkhöz hasonló mechanizmussal fejtik ki a hatásukat; a monoaminok (szerotonin, noradrenalin, dopamin) neuronokba történő visszavételét, vagy egyes receptorait gátolják.

Éppen ezért tűzte ki célul az új hatásmechanismusú, a jelenlegitől eltérő támadáspontú antidepresszív gyógyszerek felfedezését dr. Bagdy György Semmelweis Egyetem Gyógyszerhatástani Intézetében működő munkacsoportja.

A mostani felismerést követően elágazik a kutatás iránya. Mint azt dr. Bagdy György elmondta: egyfelől folytatják az új célfélék keresését, másrészt minél hamarabb meg szeretnének győződni arról, hogy a jelenlegi antidepresszánsok biztos nem hatnak a galanin rendszer egyes elemeire. – Ha ez utóbbi bizonyosodik, esetleg partnereket keresünk a galanin rendszerre ható potenciális gyógyszer-molekulák fejlesztésére, bár tudomásul kell vennünk, hogy ebben mindig az iparé a kezdőlépés – mondta dr. Bagdy György.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Balassa bicentenárium: az érzéstelenítés és a gipszkötés meghonosítójára emlékeztek

Koszorúzással és tudományos üléssel emlékeztek dr. Balassa Jánosra, akinek nevéhez fűződik egyebek mellett az általános érzéstelenítés és a gipszkötés hazai bevezetése, de új megoldásokat alkalmazott a plasztikai műtétekben is. Az egész napos eseményen – mely a Kerepesi temetőben kezdődött, majd a Magyar Tudományos Akadémia székházának dísztermében folytatódott – a kétszáz éve született sebész professzor leszármazottai is részt vettek.

Dr. Lovász László, az MTA elnöke levélben köszöntötte a rendezvény résztvevőit, melyet dr. Lázár György, a Magyar Sebész Társaság elnöke ismertetett. Az akadémia új elnöke Balassa János életútját és életművét a magyar tudományos életben kiemelkedő jelentőségűnek nevezte. Az elnök egyúttal hangsúlyozta: a világos szakmai ambíciójú életpálya építés, valamint egy tudományterület nemzetközi színvonalúra emelése olyan példát jelent, melyet mindig szem előtt kell tartanunk. Balassa számos közismert eljárás meghonosítója volt, melyek egyenként is elegendők lennének a világhírhoz – hangsúlyozta köszöntőjében dr. Szél Ágoston, a Semmelweis Egyetem rektora. Emlékeztetett rá, hogy hazánkban elsőként ő alkalmazta az éter-narkózist az operációknál, de nevéhez fűződik az ablakos gipszkötés, a laparotómia, a gégetükrözés, valamint a hasi sérv műtéti megoldásának magyarországi bevezetése, illetve plasztikai műtéteiben is új megoldásokat alkalmazott. A rektor szerint Balassa János nevét sebész érdemei mellett tudományos munkásságának köszönhetően is világszerte ismerik. Nagyságát Semmelweis Ignácéhoz hasonlította,

utalva arra is, hogy ők ketten nemcsak kortársak voltak, hanem együtt is dolgoztak. Dr. Szél Ágoston végül egy korabeli, róla szóló idézettel jellemezte Balassa Jánost: *ő hazánk legnépszerűbb és legszerencsésebb orvosa, a magyar egyetem orvosi karának egyik legérdeműsőbb tagja, az orvosi sebészetben elismert tekintély.* Dr. Lázár György, a Magyar Sebész Társaság elnöke Arany János szavaival írta körül a sebész professzort: *nem hal meg az, ki milliókra költi dús élte kincsét, ámbár napja múl; hanem lerázzván, ami benne földi, egy éltető eszmévé finomul.* Mint fogalmazott: Balassa innovatív, sokoldalú sebész volt, aki gyógyító tevékenysége mellett a magyar orvosi nyelv megújítójaként vált ismertté. Balassa életművének áttekintése erőt ad az orvosi hivatás folytatásához – emelte ki.

Dr. Harsányi László, az I. Sz. Sebészeti Klinika igazgatója *Egy pesti orvostudományi igazgató egy éve 1848-49-ben* című előadásában Balassa János egy évét merevítette ki, ami emberi nagyságát és tisztességét méltán példázza. Példákkal illusztrálta egyebek mellett, milyen terheket rótt a szabadságharc egy vezető sebészre. Az előadásból kiderült: Balassa elvárta, hogy a honvéd orvosok táskájának kötelező tartozéka legyen a kloroform, ezzel pedig forradalmasította az ellátást. – A szakma lehető legmagasabb szintű művelése nemcsak a gyógyítás örömét biztosítja, hanem a társadalomban is védőernyőt biztosít – fogalmazott dr. Harsányi László. Az intézetvezető végül Balassit idézte: *a sebészet és belgyógyászat ugyanazon a tudományos alapon áll. Ne legyen a sebészet egyedül külföldön alapuló kézmű, hanem az egészséget egyes részében feltaláló tudomány.*

Fotó: Kovács Anikó – Semmelweis Egyetem

Dr. Sándor József, a Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Intézet egyetemi tanára vehette át idén a Magyar Sebész Társaság elismerését, a Balassa Emlékérmét, így a rendezvény zárásaként ő tartotta meg a Balassa János Emlékelőadást is.

Az emlékelőadás keretében dr. Sándor József Balassa életművét példaképnek, önmagát brilliáns sebésznek, kiváló oktatónak, lenyűgöző előadónak és valódi hazafinak nevezte. Elmondta, hogy Balassa János bécsi egyetemi éve alatt az orvostudomány akkori meghatározó egyéniségeitől tanulhatta a szakmát. Hazatérve, mielőtt elfoglalta volna a sebészeti tanszék vezetői székét, körbejárta Európát, hogy az ott látottakat itthon alkalmazhassa, fejleszthesse tovább. Balassának egyik sikeres műtéti utáni szavait idézve úgy fogalmazott: *A nehéz halálküzdelemből az élet mosolygott vala előnkbe. E magasztos jelenetnél a legbensőbb megindulásnak érzelme fogott el.* Dr. Sándor József Balassa kórházi tevékenysége mellett kiemelte, hogy ő volt a Magyar Orvosi Könyvkiadói Társulat megalapítója, **Erzsébet királyné** orvosa, a szegény sorsú orvosokat pedig ösztöndíj alapításával segítette. Emellett, akadémiai székfoglaló beszédének részletét idézve nemzeti érzelmeire is rávilágított: *Én részemről ezen tudományos testület körébe lépve, tartozásomnak csekély erőm és tehetségem szerinti lerovására kettős kötelezettséget érek magamban, egyiket az emberiség, másikat hazám irányában.* Dr. Sándor József zárószóként szintén Balassa szavait választotta: *Másoknak élni, nem magának, ez adja meg az orvos lényegét.*

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A Sebészeti Kutatások Európai Társaságának 49. kongresszusa Budapesten

Budapesten rendezték meg a Sebészeti Kutatások Európai Társaságának (European Society for Surgical Research, ESSR) 49. kongresszusát, melyre mintegy háromszáz résztvevő érkezett a világ negyven országából.

Minden évben nagy a verseny a szervezés jogáért, így a hazai kísérletes sebészeti munka elismerése is az, hogy az ESSR-nek idén Magyarországra esett a választása – mondta lapunknak dr. **Wéber György**, a kongresszus tiszteletbeli elnöke, a Semmelweis Egyetem Kísérletes Sebészeti Műtéttani Intézetének igazgatója,

hozzátéve, hogy hárman kaptak felkérést a szervezésre. A kongresszus elnöke dr. **Szijártó Attila**, a SE I. Sz. Sebészeti Klinika Kísérleti Műtőjének vezetője, míg főtitkára a szintén az I. Sz. Sebészeti Klinikán dolgozó dr. **Ónody Péter** volt. A kongresszust megelőző napon több gyakorlati kurzust is szerveztek a résztvevők számára a Semmelweis Egyetemen.

A Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Intézet Herceghalmon kialakított *George Berci Sebészeti Gyakorló és Kutató Laboratóriumában* haladó laparoszkópos tanfolyamot tartottak, melyre mintegy fél-tucatnyi országból érkeztek résztvevők. Itt elsősorban a varrási technikák álltak a középpontban, ugyanis ez az, ami komoly technikai nehézséget jelent a laparoszkópos műtétek során. A kongresszus előtt a publikációról és a klinikai kutatások lefolytatásáról szerveztek még tanfolyamokat.

A Sebészeti Kutatások Európai Társaságának éves kongresszusi hagyományosan szerteágazó témaköröket ölelnek fel, általában a sebészeti kutatás különböző aspektusaival foglalkoznak. A három nap alatt így a hasfali sérvtől a nőgyógyászati problémákig számos téma szóba került. Kiemelt szerephez jutott a májsebészet, a májjal kapcsolatos kutatások, a laparoszkópia technikai részletei és oktatása, az endoszkópia, valamint a NOTES, vagyis a természetes testnyíláson keresztüli, heg nélküli sebészet.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Egyedülálló hands-on kurzus májsebészeknek a Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézetben

A Sebészeti Kutatások Európai Társaságának idén Budapesten megrendezett, 49. kongresszusának keretében – a szervezők felkérésére – hands-on kurzust tartottak a Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet Anatómiai Kutatólaboratóriumában.

A gyakorlati kurzuson dr. **Szél Ágoston** rektor, az intézet vezetője köszöntötte a résztvevőket. A képzés során a májsebészeti technikák tökéletes elsajátítását és begyakorlását speciális eljárással fixált cadaverekön végrehajtott műtét-szimuláció tette lehetővé. Az *Advanced Hepato-Biliary Cadaveric Surgery Simulation Course* egynapos képzési programján hét magyar és külföldi sebész vett részt.

A kurzus szervezői dr. **Nemeskéri Ágnes** egyetemi docens, dr. **Kiss Mátyás** egyetemi tanársegéd (Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet), dr. **Rahul R. Deshpande** (North Manchester General Hospital, Department of Hepato-Pancreato-Biliary Surgery) és dr. **Harsányi László** igazgató (I. Sz. Sebészeti Klinika), valamint dr. **Szijártó Attila** egyetemi adjunktus (I. Sz. Sebészeti Klinika) voltak, míg az oktatást a kurzuson dr. Rahul R. Deshpande, dr. Harsányi László, dr. **Kóbori László**, dr. Kiss Mátyás és dr. **Németh Károly** végezte. A modern májsebészet, azon belül is az élődonoros máj transzplantáció nélkülözhetetlen alapja az ér- epeút szerkezeti variációk minden eddigénél magasabb szintű ismerete. Több száz máj- és felsőhasi érrendszeri korróziós öntvény segítette a résztvevő sebészeket a variációk tanulmányozásában – tájékoztatt

dr. Nemeskéri Ágnes. A tanfolyam lehetőséget nyújtott a májrezekciós, máj-split technikák (szegment rezekció, full left-full right split, left lateral split) CT és színekódolt műgyantával töltött post mortem májon történő szimulálására is. A máj-split végrehajtása előtt a sebész résztvevők a CT-felvételeken azonosított vasculobiliáris variációk alapján döntöttek a split síkjáról és írásban készítettek műtési tervet.

Ez a módszer, vagyis a *CT-guided ex situ Liver Split Model* világviszonylatban egyedülálló, kifejlesztői dr. Kiss Mátyás, **Kürti Zsuzsa**, dr. **Pápai Zsolt**, dr. Nemeskéri Ágnes, akik a Radiológiai és Onkoterápiás Klinika munkatársaival, dr. **Dudás Ibolykával** és dr. **Karlinger Kingával** együttműködésben dolgoztak. – A precíz műtéttervezés és sebészeti végrehajtás begyakorlása, az általunk kidolgozott oktatási metodikával, nagyban hozzájárulhat az élődonoros máj transzplantációk eredményességének növeléséhez, a májrezekciók posztoperatív szövődeményeinek csökkentéséhez – hívta fel a figyelmet dr. Nemeskéri Ágnes.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Lombikbébi találkozó az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán

Huszdik születésnapját ünnepelte az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Asszisztált Reprodukciós Osztálya. Ebből az alkalomból születésnap-lombikbébi-találkozót tartottak a klinikán, amelyen 200 szülő és több mint 200 olyan gyermek vett részt, aki az osztályon fogant szervezetén kívüli megtermékenyítés (in vitro fertilizáció = lombikbébi kezelés) útján.

– Pontosan 20 évvel ezelőtt, 1994 pünkösdjén végezték az első lombikbébi kezelést az akkor létrejött új osztályon – mondta dr. **Urbansek János**, az osztály vezetője. Az elmúlt húsz év alatt itt elvégzett csaknem 4000 embrióbeültetésből közel 1500 gyermek született. A klinika tantermében tartott rövid köszöntő után 20 vállalkozó szellemű egykori *lombikbébi* meggyújtotta a 400 szeletes születésnap-óriástorta 20 gyertyáját. A lombikbébi nevében **Toklász Edina**, az a 19 éves lány mondott köszönetet az osztály dolgozóinak, aki a 20 évvel ezelőtti pünkösd-i embrió-beültetésből származó terhességből jött a világra. Az osztály vezetője, dr. Urbansek János egyetemi tanár több éves heidelbergi tanulmányútról hazatérve hozta létre az osztályt 20 évvel ezelőtt. Beszédében köszönetet mondott az osztály kialakítását támogató korábbi klinikaigazgatóknak, **Csömör Sándor** és **Papp Zoltán** professzoroknak.

A klinika jelenlegi igazgatója, dr. **Rigó János** köszöntőjében méltatta az osztályt immáron húsz éve tartó töretlenül eredményes működését és a munkatársak kitartó lelkesedését. A születésnap-i találkozó résztvevői a rendezvény során nyílt nap keretében meglátogatták korábbi kezelésük színhelyét, az Asszisztált Reprodukciós Osztályt.

Kiss-Bódi Bernadett

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A hormonális rendszer vizsgálata komplex bionformatikai és in vivo rendszerekkel

Sikeresen zárult a Semmelweis Egyetem II. Sz. Belgyógyászati Klinikáján működő MTA-SE Molekuláris Medicina Kutatócsoport, valamint a Szent István Egyetem Halgazdálkodási Tanszéke közös projektjének második szakasza (KTIA_AIK_12-1-2012-0010).

A projekt kiinduló pontja, hogy a hormonrendszer-szabályozása és a szabályozási zavarokból eredő betegségek megismerése leghatékonyabban a nagy átérzékenységű vizsgálómódszerek alkalmazásával, a különböző platformokból származó adatok integrálásával valósítható meg. A pályázat egyik célja olyan infokommunikációs rendszer beállítása, amely a nagy átérzítő-képességű, ún. *next generation sequencing technology* informatikai feldolgozását segíti. A kutatás zökkenőmentes, hiszen két rutinos pályázó együttműködése valósul meg a projekt során. Az MTA-SE Molekuláris Medicina Kutatócsoport a kutatás második szakaszában kialakította a kutatás bázisát jelentő betegcsoportokat, valamint a klinikai adatbázist, amelyek vizsgálatával lehetőség nyílik számos hormonális rendszert érintő folyamat vizsgálatára. Elkezdődtek a funkcionális molekuláris biológiai vizsgálatok, amelyek során a sejtciklus keretében bekövetkező gén- és mikroRNS expressziós változásokat tanulmányozzák.

Ez idő alatt konzorciumi partnerük, a Szent István Egyetem elkezdte a rendszerbiológiai modellek tervezését, klónozását. Zebradánio embriókban elvégezték az endogén glükokortikoid receptor működésének vizsgálatát, jelenleg a génextpressziós vizsgálatok folynak. Tesztelték a már létrehozott génkonstrukciók működőképességét és az ösztrogén receptor aktivációját. Az eddigi eredmények összegzésével és a további feladatok kijelölésével indult el a projekt harmadik szakasza.

A projekt a Magyar Kormány támogatásával, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap finanszírozásával valósul meg

Tapasztalatcsere a csecsemőkori májátültetésről a júniusi Kutatói Szalonban

Két Németországból érkezett gyermekgyógyász tartott előadást a csecsemőkori májtranszplantációval kapcsolatos kérdésekről a júniusi Kutatói Szalonban, melynek házigazdája dr. Szabó Attila, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója volt.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

néven hiperoxalúriáról beszélt. Ennél a betegségnél nem tud lebomlani az oxalát a szervezetben, így felhalmozódik a vesében és akár más szervekben is. Az alapprobléma ennél a kórképnél az, hogy a májban egy enzim nem, vagy nem megfelelően működik. A májátültetéssel megszüntethető az alapprobléma, sokszor azonban addigra már a vesét is tönkreteszi a betegség, így mindkét szerv transzplantációja szükséges. Dr. **Simone Kathemann**, a májbeteg- és májtranszplantációs részleg vezetője (University of Essen, Department of Pediatric gastroenterology hepatology and liver transplantation) a glikogén tárolási szindrómáról és az ureaciklus zavarairól szolt előadásában. – Ezeknél a ritka betegségeknél szintén a májban összpontosul a probléma, amely ugyanakkor az egész szervezetre kihat. Ezekben az esetekben is a májtranszplantáció jelenti a kezelési lehetőséget – mutatott rá dr. Simone Kathemann, aki azon az osztályon dolgozik, ahol a magyar csecsemők transzplantációját is végzik.

Az esseni gyermekklinika európai centrumként működik, vagyis számos más országból is itt látják el az ilyen ritka betegségekből szenvedő, szervátültetésre szoruló gyerekeket. Dr. Szabó Attila

elmondta: a Kutatói Szalon rendezvényén túl a látogatás részeként közös betegeikről is konzultáltak a német szakemberekkel, akik beszámoltak a tapasztalatokról és az újonnan megszerzett ismeretekről. Felhívták a figyelmet a korai diagnózis fontosságára, amellyel csökkenteni lehet a májon kívüli szervek károsodásának mértékét. – Erre egyébként teljes egészében felkészült az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika, amelynek anyagszere laboratóriumában a ritka betegségek szűrésével és diagnosztikájával is foglalkoznak – hangsúlyozta dr.

Szabó Attila. Az igazgató hozzátette: a látogatás során megállapodás született arról, hogy a jövőben mindkét oldalról erősíteni szeretnék a tapasztalatcsere.

Az első előadóról, dr. **Peter Hoyer** igazgatóról (University of Essen, Clinic for Pediatrics II) dr. Szabó Attila elmondta: nemcsak az esseni klinika igazgatója, hanem az Európai Gyermeknephrológiai Társaság (European Society of Pediatrics Nephrology) vezetőségi tagja és a European Academy of Pediatrics volt elnöke. Mint arra dr. Peter Hoyer is emlékeztetett előadása elején, a két klinikát hosszú ideje tartó együttműködés köti össze. Bár a Semmelweis Egyetemen már végeznek gyermekeknel is májátültetést, az egészen kicsi, egy-két év alatti csecsemők esetében az esseni klinikán történik a transzplantáció. 2010 óta összesen 23 magyar csecsemő esett át Essenben májátültetésen, a műtét előtti kivizsgálás és az utógondozás

ugyanakkor az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán zajlik.

A két német vendég előadásában olyan ritka, csecsemőkorban előforduló kórképeket ismertettek, melyeknek hátterében a májban zajló kóros folyamatok állnak, vagy következményük a májelégtelenség, és így a transzplantáció az egyetlen terápiás lehetőség. Dr. Peter Hoyer a genetikai hátterű oxalózisról, más

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Közép-európai kerekasztal a szívtranszplantációról a Városmajori Klinikán

A szívátültetés és a hosszú távú műszív terápia jelenéről és jövőjéről rendeztek Közép-európai kerekasztal megbeszélést a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán. A szimpóziumra – melyre három nemzetközileg elismert, a témában komoly eredményeket felmutató szakembert kértek fel vendégelőadónak – a régió hat országából, így Bulgáriából, Csehországból, Horvátországból, Romániából, Szerbiából, Szlovákiából érkeztek szívsebészek.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A megnyitón dr. **Merkely Béla** igazgató köszöntötte a résztvevőket, majd röviden bemutatta a Semmelweis Egyetemet, valamint a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikát. Mint hangsúlyozta: a sebészeti tevékenységen túl kiemelten foglalkozik a klinika az intervenció kardiológiával, tevékenységének jelentős részét teszi ki az akut koronária szindróma ellátása. Évente háromszor PCI-t (primer percutan coronaria intervenció) végeznek, az esetek kétharmada akut. A klinika 15 ezer fekvőbetegét lát el évente, szívsebészete a felnőtt szívtranszplantáció hazai központja.

A szívelégtelenség sebészeti terápiaja, fejlődése szempontjából mérföldkövet jelentett a városmajori klinikák újbóli egyesítése, valamint a Szívelégtelenség és Műszíves Intenzív Osztály 2012-es létrehozása. A szívátültetések száma az Eurotransplanthoz való csatlakozás óta jelentősen emelkedett, 2013-ban pedig beindult a műszív program is. A rövid és középtávú műszív kezelésben részt vevő betegek száma mára eléri az ötvenet, hosszú távú kezelésben 9 műszíves beteg részesül. Dr. **Szabolcs Zoltán**, igazgatóhelyettes, a Szívsebészeti Tanszék szívsebészeti profilvezetője köszöntőjében arra emlékeztetett: a múlt évben egy horvátországi konferencián fogalmazódott meg az igény arra, hogy rendezzenek egy közép-európai kerekasztal megbeszélést, melyen a régió mind a hét országa megosztja a szívtranszplantációval és a műszív kezeléssel kapcsolatos tapasztalatokat.

Az egész napos program annak a 2014 elején indult Városmajori Transzplantációs Szimpózium rendezvénysorozatnak a része volt, mely célja a szívátültetésben és műszíves terápiában részt vevő orvosok rendszeres továbbképzése. Az első két alkalommal Németországból (**Thomas Müller**, Regensburg), Horvátországból (**Bojan Biocina**, Zágráb), valamint Angliából (**Steven Tsui**, Cambridge) érkeztek nemzetközileg elismert, a témában kiemelkedő szakteknitélyek. A mostani, Közép-európai kerekasztal megbeszélés vendégelőadói prof. dr. **Robert Adamson** (San Diego, USA), prof. dr. **Thomas Krabatsch** (Deutsches Herzzentrum Berlin) és prof. dr. **Eva Goncalvesova** (National Institute of CV Diseases, Pozsony) voltak. Az előadások után a régió mind a hét országának képviselője ismertette a szívátültetéssel és a műszív kezeléssel kapcsolatos tapasztalatokat.

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Öt kontinensről érkeztek résztvevők a Gyógyszerészeti Intézet nemzetközi workshopjára

Több mint 300 résztvevő érkezett öt kontinens negyven országából a 4. Nemzetközi Gyógyszerkutatási, Gyógyszerfelügyeleti Konferenciára (4th International Regulatory Workshop on A to Z on Bioequivalence, Bioanalysis, Dissolution and Biosimilarity), melynek főszerzője a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának Gyógyszerészeti Intézete volt.

Fotó: Kovács Anikó – Semmelweis Egyetem

tovább erősítse pozícióját a nemzetközi rangsorokon. A rektor kiemelten fontosnak nevezte a nemzetközi szintű kapcsolatépítést, együttműködést, melyben jelentős szerepe van a tudományos konferenciáknak.

Köszöntötte a résztvevőket **Roger L. Williams** (Former CEO and Chair, Council of Experts, United States Pharmacopeial Convention, UPS), **Leslie Z. Benet** (Founder President of the AAPS), **Clive G. Wilson** (Past-President of the EUFEPS), valamint a konferencia társelnöke, **Vinod P. Shah**, a Nemzetközi Gyógyszerész Federáció tudományos titkára, az AAPS előző elnöke, a Semmelweis Egyetem díszdoktora.

Dr. Klebovich Imre lapunknak kiemelte: a rendezvény Európában egyedülálló abban a tekintetben, hogy a gyógyszerkutatásban, gyógyszerfejlesztésben résztvevő összes partner képviselteti magát: a gyógyszeripari szakemberek mellett a kutatóhelyek, egyetemek kutatói, valamint a gyógyszerügyi szabályozás (gyógyszerfelügyelet) hazai, európai, illetve amerikai felsővezetői is részt vesznek a munkában. A gyógyszer kutatás-fejlesztés minőségének biztosítása és fejlesztése szempontjából elengedhetetlen a

A Magyar Tudományos Akadémián megrendezett háromnapos workshop megnyitóján dr. **Klebovich Imre**, az intézet igazgatója, a konferencia társelnöke hangsúlyozta: a BEW workshopot Európa-szerte a legfontosabb és leginformatívabb oktatási, továbbképző rendezvényként tartják számon. A 2001-es bevezető, nemzeti szintű konferenciát is számolva ez már az ötödik alkalom, hogy a fórum lehetőséget biztosít az originális és generikus gyógyszerfejlesztés vezető kutatóival való találkozásra. Az idei workshop három napja alatt 34 előadást hallgathatnak meg a résztvevők; az előadók között számos olyan nemzetközileg is kiemelkedő professzor szerepel (többek között **Gordon L. Amidon**, **Leslie Z. Benet**, **Mitsuru Hashida**), akik a hatósági előírások kidolgozásában is részt vettek. A kiemelkedő tudományos esemény alkalmából a Magyar Posta alkalmi emlékv bélyeget adott ki – mondta el dr. Klebovich Imre. A tudományos rendezvényt külön köszöntő levélben méltatta dr. **Áder János** köztsági elnök és dr. **Pálinkás József**, az MTA leköszönt elnöke is. Dr. **Szél Ágoston**, a Semmelweis Egyetem rektora a megnyitó ünnepségen mondott beszédében –utalva arra, hogy a résztvevők több mint negyven országból érkeztek Kanadától Indián át Japánig –, hangsúlyozta: a nemzetköziség az egyik legfontosabb jellemzője napjaink oktatásának, mely megnyilvánul éppúgy a kutatásban is, mint a betegellátásban. Hangsúlyozta, hogy a Semmelweis Egyetemen három nyelven, angolul, németül és magyarul folyik az oktatás, és mintegy hatvan országból érkeznek ide tanulni. Az egyetem a múlt évben immár másodszer nyerte el a kutatóegyetemet címet, és folyamatosan dolgozik azon, hogy

szabályozási környezet elvárásainak pontos ismerete és az azoknak való megfelelés. A workshopon a világszerte elismert hatóságok (EMA, FDA, WHO) képviselői elemezték a bioekvivalencia, a kioldódás, a bioegyenértékűség kérdését, a biotechnológiai termékek helyettesíthetőségét, valamint a mindezeket a paramétereket befolyásoló tényezők szerepét (pl. gyógyszerek étellel, alkohollal, dohányzással, koffeinnel való interakciója, felszívódás). Olyan forradalmian új témákról tartottak előadásokat, mint az új génterápiás lehetőségek, a bioanalitikai módszerek, valamint a biológiai gyógyszerek helyettesíthetősége. Ez utóbbiak az onkológiai és autoimmun betegségek kezelésében hoztak átütő változást az utóbbi 10-15 évben. Sok biológiai gyógyszernek mostanában jár le a szabadalma, amely lehetővé teszi az őket helyettesítő biosimilar/biohasonló termékek megjelenését.

Dr. Klebovich Imre kiemelte: az, hogy a Nemzetközi Gyógyszerkutatási Konferenciát ismét Magyarországon rendezhették meg, jelentősen növeli a Semmelweis Egyetem, az MTA, valamint a magyar gyógyszerkutatás és gyógyszergyártás nemzetközi elismerését és presztízsét.

A rendezvény szervezésében részt vett az MTA Kémiai és Orvosi Tudományok Osztálya, a Gyógyszerésztudományi Állandó Bizottsága és a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, több nemzetközi gyógyszerészeti tudományos szervezet, így az Európai Gyógyszerésztársaságok Szövetsége (European Federation of Pharmaceutical Societies, EUFEPS).

Dobozi Pálma

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

NATO konferencia szervezője és házigazdája volt a Semmelweis Egyetem

Huszonhat ország közel háromszáz szakembere volt jelen a NATO első alkalommal megrendezett Egészségügyi Haderővédelmi Konferenciáján. A négynapos Force Health Protection Conference szervezésében a NATO Katona-egészségügyi Kiválósági Központ és a Magyar Honvédség mellett a Semmelweis Egyetem is részt vett. A jelenlévőket dr. **Hende Csaba** honvédelmi miniszter az egyetem mottójával köszöntötte: *servamus vitam atque servimus*, azaz szolgálni az életet és megvédeni azt. A miniszter egyúttal a NATO kiemelt területének nevezte a katona-egészségügy fejlesztését.

– A Semmelweis Egyetem 2011-ben kötött keretszerződést a NATO Budapesten működő Katona-egészségügyi Kiválósági Központjával, Európában ez volt az első ilyen megállapodás katonai szervezet és civil egyetem között – idézte fel honlapunknak az együttműködés kezdetét dr. **Gál János** klinikai rektorhelyettes, aki egyebek mellett a NATO-val való kapcsolattartás feladatait látja el. Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika igazgatója és egyúttal a Honvéd-, Katasztrófa- és Rendvédelem Orvostan Tanszék megbízott vezetője az együttműködést azért tartja fontosnak, mert szerinte a katonai szervezet és a civil egészségügy tevékenysége számos ponton találkozik. – Az intenzív osztályon és a harctéren is gyors döntéseket kell hozni, hiszen a folyadékpótlástól az újraélesztésig szinte bármi felmerülhet. Emellett a betegszállítás logisztikájában, a katasztrófahelyzetek kezelésében, valamint a fertőzőes járványok megelőzésében is van mit tanulnunk egymástól – fogalmazott.

Dr. Gál János, aki a nemzetközi konferencia szervezésében aktív szerepet vállalt, arról is beszámolt, hogy az együttműködés első lépéseként az egyetem munkatársai trénereket képeztek, illetve szimulációs oktatást és pszichológiai felkészítést tartottak a katonák részére, majd a két intézmény közös szimpóziumot és tanfolyamot rendezett aneszteziológiai, intenzív terápiás, sürgősségi és katonaorvostani témában. – A hároméves múltra visszatekintő együttműködés csúcspontja ez a nemzetközi kongresszus, amin a NATO vezetőségi

tagjai is részt vettek, így lehetőség nyílt további szakmai kapcsolatok kiépítésére – fejtette ki a rektorhelyettes.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

MEDinPROT

Fehérjetudományi Kiválósági Együtműködési Program a Semmelweis Egyetem részvételével

Többek között a gyulladáso és daganatos megbetegedésekben a jelátviteli fehérjék szerepét, valamint az öregedési folyamatokkal kapcsolatos szabályozó fehérjék azonosítását is tervezik kutatni azon együttműködés keretében, melyet négy intézmény – az ELTE, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Semmelweis Egyetem és az MTA Természettudományi Kutatóközpont – hozott létre.

A MEDinPROT (Medicine in Proteins) nevű Fehérjetudományi Kiválósági Együtműködési Programot azért indították el az együttműködő felsőoktatási és akadémiai intézetek, hogy a hazai fehérjekutatásokat támogassák. Az elmúlt évtizedben a fehérjealapú medicinának egyre nagyobb szerephez jutottak, hiszen olyan új hatásmechanizmussal bővítették a rendelkezésünkre álló terapeutikumokat, mely nagy szelektivitást biztosít, és így elvezet a személyre szabott gyógyításhoz. A program azért egyedülálló, mert nem egyszerű kutatástámogatásról van szó, hanem olyan hiánypótló kezdeményezésről, amely célja különböző fehérjetudományi szakterületek összekapcsolása, hálózatba szervezése és megerősítése. Az első ütemet 150 millió forinttal támogatja az MTA. A MEDinPROT kutatócsoportjai most verbuválódnak azon kutatókból, akik a területen már kiváló eredményekkel rendelkeznek, a társegyetemek hasonló területen dolgozó kutatóival szinergizmusban tudják a modern spektroszkópia, a molekuláris biológia kínálta lehetőségeket alkalmazni a fehérjék struktúrájának,

funkciójának megváltozásából adódó betegségek molekuláris hátterének megértéséhez, fehérjealapú hatóanyagok kifejlesztéséhez.

A program kuratóriumának elnöke dr. **Perczel András**, az ELTE professzora. A testületben a Semmelweis Egyetemet dr. **Molnár Mária Judit** tudományos rektorhelyettes és dr. **Ligeti Erzsébet**, az Élettani Intézet egyetemi tanára, az MTA tagja képviseli.

A már elismert kutatók együttműködését erősíti, hogy a tervek szerint rendszeres időszakonként kutatópárokat (a program első évében összesen 20-30 kiemelkedő tudóst) vonnak be a programba. A MEDinPROT támogatni kívánja a fehérjetudomány szakterületére eső, a négy intézmény valamelyike által szervezett egyes nyári iskolák, tudományos rendezvények, előadások és műhelyek szervezését, valamint internetes felületek összekapcsolását is. Többek között **Szentgyörgyi**-előadássorozat indítását és angol nyelvű, fehérjetudománnyal foglalkozó MSC-program tantervének összeállítását is tervezik.

Ezredforduló a Semmelweis Egyetemen – Dr. Réthelyi Miklós könyvbemutatója

Húsz év rektorként, miniszterként, illetve egyetemi tanárként elmondott beszédeiből, valamint interjúkból, levelekből és egyéb írásokból nyújt válogatást dr. **Réthelyi Miklós** Semmelweis Szalonban bemutatott könyve. Az *Ezredforduló a Semmelweis Egyetemen* című kötetből kiderül az is, milyen kihívásokkal kellett megküzdenie az egyetem rendszerváltás utáni első rektorának.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

– Ma rendhagyóan az ünnepelt ajándékoz – utalt beszédében dr. **Szél Ágoston** rektor arra, hogy a könyvbemutatóra alig néhány nappal a szerző, dr. Réthelyi Miklós 75. születésnapját követően került sor. A rektor emlékeztetett arra, hogy dr. Réthelyi Miklós az 1991-ben kapott rektori megbízatással úttörő feladatot vállalt, a kötet írsaiban pedig megmutatkozik az a szerénység és tisztesség, amivel igyekezett ennek eleget tenni. *Mi, utána következő rektorok mindannyian Réthelyi professzor zsebéből bújtunk ki, hiszen azt tettük, amit elődeink, mindenki csupán a saját habitusa szerint változtatott ezen* – fogalmazott.

Dr. Réthelyi Miklós most megjelent kötetében olvasható egykori beszédeit a rektor unikálisnak nevezte. – A beszéd akkor ad valamit a hallgatóságnak, amikor elhangzik, hiszen aktuálisnak kell

lennie. Ugyanakkor joggal várja el a jelen lévő, hogy olyat is közvetítsen, ami távlatokat nyit. A szerző beszédeiben mindig egyfajta olyan örökérvényű erkölcsi tanulsággal szolgál, ami miatt akkor is érdemes azokat utólag elolvasni, ha valaki nem vett részt az adott eseményen – vélekedett dr. Szél Ágoston. Végül **Eötvös József** szavaival jellemezte a kötetet: *arra, hogy szónoklattal hasunk, kettő kívántatik: mindenekelőtt, hogy amit mondani akarunk, aziránt magunkkal tisztában legyünk. És még inkább, hogy meggyőződésünket egészen mondjuk ki.*

Dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus szerint a kötet szerzőjének egyetemi vezetőként olyan szervezeti, személyi és költségvetési stratégiát kellett kimunkálnia, ami határozott hangsúlyváltást indított el, de egyben a bizalomra is épült. – A nemzetközi tudományos kapcsolatok új alapokra helyezése közben megnőtt a döntés felelősségvállalásának súlya is – fogalmazott, hozzátéve: az egyetem akkori működése során felértékelődött a minőség, a vezetőség pedig felismerte: a kiválóság a versenyképesség egyik feltétele. A rector emeritus a kötet felépítéséről elmondta: első része a rendszerváltás utáni első rektornak az egyetem eszméjéért, az átalakulásért folytatott szellemi küzdelmének tanulságait, míg a második rész a már nem felelős tisztviselő egyetemi polgár nem mindig az intézményhez szorosan kapcsolódó írásait öleli fel

– A kötetben megjelent elemzések, beszédek, levelek és interjúk, melyeket mindvégig a szerzőtől megszo- kott emberközpontság hat át, az olvasókat közös felelősségvállalásra készítetik – vélekedett dr. Sótonyi Péter. Egyúttal kiemelte azokat a fejezeteket, amik istenhitről, valamint a kereszténység megtartó erejéről tájékoztatnak, de – ahogy fogalmazott – az írásokból kiderül az is, hogy a múlt nagyjainak példája és emléke kötelez, mert tanít és tanulságot szolgáltat. Hangsúlyozza, hogy egyetemünk kiemelkedő személyiségei az összmagyar tudományos örökségünket gazdagították – mondta a rector emeritus. – A szerző véleményének, hitvallásának nincs kényszerítő hatása, ugyanakkor elősegíti az eredményes közös gondolkodásban való részvételt. A kötetben szereplő írásokat szakmaiság, őszinteség, elkötelezettség és következetesség kíséri végig – összegzett dr. Sótonyi Péter, aki szerint a szerző a véleménykülönbség kiegyenlítését az érvek szellemi tornájában, nem pedig az érzel-

mek csatájában látja. Dr. Réthelyi Miklós rector emeritus hangsúlyozta: a Semmelweis Egyetemen eddig eltöltött 51 éve meghatározó volt számára. A hallgatók és a munkatársak rektori tisztsége betöltésének pillanatától támogatták, az Anatómiai Intézetben eltöltött évei alatt pedig szintén a kollégáival való közös munka könnyítette a feladatok megoldását. – Az intézet közössége számomra mindig az otthont jelentette – emlékezett vissza dr. Réthelyi Miklós, akit az esemény zárásaként dr. **Csillag András** igazgató az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstan Intézet nevében születésnapja alkalmából köszöntött. A telt házas eseményen a leköszönő egészségügyért felelős államtitkár, dr. **Szócska Miklós** is jelen volt a Semmelweis Szalonban.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

175 év jött velem szembe – Dr. Tulassay Tivadar könyve a Bókay-klinika történetéről

A Semmelweis Egyetem I. Sz. Gyermekklinikája idén ünnepli alapításának 175. évfordulóját, mely egyben a magyar gyermekgyógyászat születésnapja is. A magyar gyermeksebészet pedig éppen 100 éves. E hármasszázéves évfordulóra készült dr. **Tulassay Tivadar** könyve, amely bemutatja azt a múltat, amire büszkék vagyunk és amire méltán merünk jövőt építeni – hangsúlyozta köszöntőjében dr. **Szabó Attila**, a klinika igazgatója.

Dr. Szabó Attila kiemelte: Az *Ötpacsirta utcától a Gólya utcáig* című könyvből kitűnik, hogy az elmúlt 175 évben – amely már történelmi távlatlaltal is mérhető idő – a közjó, ezen keresztül a gyermekek szolgálata volt a legfontosabb azoknak, akik részesei lehettek a hazai gyermekgyógyászat alakulásának. Dr. **Szél Ágoston** rektor lebilincselően izgalmasnak nevezte a könyvet, amelynek nemcsak a tartalmát, hanem a megjelenését is méltatta. A rektor emlékeztetett arra, hogy mivel a hazai gyermekgyógyászat még kétszáz éves sincs, a 175 éves klinika tiszteletet parancsoló múltat és tekintélyt jelent az egyetem számára. Véleménye szerint az egyetemi intézetek, klinikák rangját, tekintélyét – sok más tényező mellett – a koruk és az ebből fakadó hagyományok adják, amelyeket az oktatók, vezetők tevékenysége hoz létre. Ezzel összefüggésben kitért arra: a gyermekklinika élére rendre olyan vezető személyiségek kerültek, akik stratégiaépítésük során nemcsak előre, hanem a múltba is tudnak tekinteni. **Schöpf-Merei Ágostot**, a **Bókayakat** és Tulassay Tivadart említette példaként azokra vezetőkre, akik képesek voltak felfogni a múlt üzenetét, mely szerint a progresszív törekvéseket a jelenben és a jövőben is tovább kell vinni.

A rektor kiemelte azt is, hogy egy klinika életében mennyire fontos a közösség ereje, amely – ha nem is direkt módon – de képes befolyásolni vezetői kiválasztását. Úgy látja, a vezetői művészet abban van, hogy karmesterként és nem fáraóként kell irányítani a munkatársakat, a karmester és a zenekar sikeres együttműködésének pedig a kölcsönös bizalom az alapja. – A 175 éves gyermekklinika markáns vezetői mindig tudták, hogy a siker érdekében miként kell a szerzői autoritást megértéssel és a vezetett közösség iránti tisztelettel ötvözni – hangsúlyozta, hozzátéve: biztosra veszi, hogy a klinika ezután is jó úton fog járni.

Dr. Szél Ágoston végezetül Tulassay Tivadartól idézett egy könyvbéli mondatot, melynek ars poeticájával minden tisztességes tanácsvezetőnek teljes mértékben azonosulnia kell: *Az én tanítómestereim iskolát hoztak létre. Ez azért sikerült nekik, mert tisztességesek voltak. Nem annak sikerül iskolát teremteni, aki saját kutatási területét kényszeríti rá fiatal munkatársaira. Ez csak megkeseredett epigonokhoz vezet. Tudományos iskola alatt azt a tisztességet kell érteni, amelyik a vezetőről sugárzik a munkatársakra. Ez az igazán fontos életcél: a tisztességet kell átadni az utódainknak, a jövő zálogaként. Ezt tették a mestereim is. Rájuk illik is a Dániel próféta könyvében található idézet: akik igazságra oktattak sokakat, ragyogni fognak, mint a csillagok.*

Dr. **Hátori József** akadémikus azt mondta, nagy megtiszteltetés volt számára, hogy felkérték a könyv lektorálására, amit végig élvezett. Összegzése szerint a szerző kiváló, példamutató módon foglalta össze két évszázad magyarországi történéseit a gyermekgyógyászatban. Álláspontja szerint orvostörténeti és gyermekgyógyászati vonatkozásait a gyermekgyógyászati stúdiumokban éppúgy fontos lenne hasznosítani, mint az orvostörténeti kollégiumban.

Dr. **Molnár László**, a Semmelweis Egyetem Levéltárának vezetője az utolsó fejezetről beszélt, mely bemutatja, hogyan jelentek meg az 1800-as évektől a tanrendekben a gyermekgyógyá-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

szattal kapcsolatos előadások. Mint mondta, ezek a kutatási adatok nemcsak neki, hanem a könyv szerzőjének is újdonságnak számítottak.

175 év jött velem szembe – fogalmazott dr. Tulassay Tivadar, amikor a könyv létrejöttéről beszélt. Elmondása szerint részben azért fogott neki a könyv megírásának, mert ő maga is rengeteget tud a klinikáról és az elődei is hagytak írásos anyagokat az intézményről. – Ezekben mindig fel lehet fedezni újdonságokat, érdekes, korábban észre nem vett dolgokat és izgalmas feladat volt utánajárni a múltbéli legendák valóságtartalmának is – idézte fel. Véleménye szerint 175 év nagy személyiségeitől nagyon sok mindent lehet tanulni. Példaként említette a hazaszeretetet, hiszen a reformkor lázában élő emberek közül egyebek mellett Schöpf-Merei Ágostnak sem volt magyar az anyanyelve, mégsem ment el – a kultúra, az identitás tartotta itthon. – Meg lehet tanulni azt is, hogy sokszor elbukik az ember, de mindig újra lehet kezdeni. Azt is, hogy kik a barátok és kik az igazi mecénások, illetve azok, aki hátráltatják a fejlődést – sorolta.

A klinika korábbi igazgatója úgy fogalmazott: nagyon sok tanulsággal, szép történettel, titokkal szolgál ez a 175 év. A könyvben összefoglalt történelem rávilágít arra is, hogy a gyermek a legfontosabb, és aki a gyermekgyógyászatot építi, az egyben a jövőt is, mint például **Klebensberg Kuno**, aki a szegedi egyetem alapkövének letételét a gyermekklinikáival kezdte.

A felszólalók külön kiemelték a Semmelweis Kiadó igényes munkáját *Az Ötpacsirta utcától a Gólya utcáig* című könyv kivitelezésében. A bemutatón részt vett **Mádi Dalma**, dr. **Klinghammer István** felsőoktatásért felelős államtitkár, dr. **Freund Tamás**, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke, dr. **Szuromi Szabolcs**, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, illetve dr. **Vígh Andrea**, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektora.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Információs napot tartott a megújult Innovációs Központ

Információs napot tartott a Semmelweis Egyetem megújult Innovációs Központja (SE IK). Dr. Farkas Lilla hangsúlyozta: a szervezet missziója, hogy professzionális, teljes körű és egységes tudásmenedzsmentet alakítson ki az egyetemen. Az igazgató beszámolt arról is: a Semmelweis Egyetem innovációs díjat alapított.

Fotó: Szigetváry Zsolt

Dr. Farkas Lilla előadásában felidézte: az Innovációs Központ viszonylag új szervezeti egység az egyetemen, a Szenátus tavaly nyáron döntött róla. Az IK a legfelső vezetés irányítása alatt áll, a tudományos rektorhelyettes felügyeli a munkáját. – Felelősek vagyunk az egyetem K+F tevékenységének szabályozásáért, irányításáért, szervezéséért, amely területet átfogóan és egységesen szeretnénk kezelni – összegezte. Hozzátette: céljuk az is, hogy az egyetem a K+F területen nemzetközi összehasonlításban is jól fejlődjön, melyhez az Innovációs Központ adja a menedzsmentet. Az egyetem különböző szervezeti egységeiről érkezett érdeklődőknek az IK tevékenységéről azt mondta: szolgáltatást szeretnének nyújtani a kutatóknak, annak érdekében, hogy a kérésre és az asztalon felhalmozódott kupacnyi adminisztráció helyett arra koncentrálhassanak, amihez igazán értenek.

Kiemelte: a kutatás területén teljes körű tudásmenedzsmentet akarnak kialakítani, melynek része a pályázati- és projektmenedzsment, a technológia-tudástranszfer és innováció menedzsment, illetve képzések szervezése a kutatás és az innováció menedzsment területén. Ide tartozik a centrális kapcsolattartás is: az IK a tudomány, a gazdaság és a támogatószervezetek képviselőivel kommunikál, valamint adatbázisok és kapcsolati hálózatok létrehozását, ápolását is végzi. Ezzel kapcsolatban kitért arra: szeretnék elérni, hogy ha bármelyik ipari cég a vállalkozásához kutatási partnert keres, akkor először a Semmelweis Egyetem jusson eszébe.

Dr. Farkas Lilla elképzelése szerint az egyetem olyan térségi centrummá válik majd, amely modelleket tud adni hasonló intézményeknek. – A jövőben ez olyan lehetőség az egyetem számára, mellyel biztosíthatjuk, hogy megmaradjon a hírneve, a legjobb hallgatók akarjanak nálunk tanulni, a legjobb kutatók jelentkezzenek hozzánk és a kutatóink csak tapasztalatszerzés miatt menjenek külföldre, de ne maradjanak ott – fogalmazott.

Az igazgató fontosnak tartja, hogy a Semmelweis Egyetem kuta-

tói nyitottak legyenek az innovációra és kialakuljon egy ilyen szemlélet az egész egyetemen. Ennek érdekében az Innovációs Központ mindent megtesz, egyebek mellett folyamatosan kommunikál a lehetőségekről. Mint mondta, szeretnék fejleszteni a pályázati hírlevelet, dolgoznak az egyetemi tudástérképen és áttekintik a pályázati szabályzathoz érkező eseteleges módosítási javaslatokat.

Az igazgató bejelentette: a Szenátus döntött a Semmelweis Innovációs Díj létrehozásáról, melyet a leginnovatívabb TDK munka, a leginnovatívabb PhD munka és a leginnovatívabb kutatási munka (klinikai, illetve nem klinikai) kategóriájában adnak majd át várhatóan jövő januárban, az egyetem innovációs napján. A kiírás a tervek szerint júniusban jelenik meg. Ezt követően több előadás is elhangzott. **Szitáné dr. Kazai Ágnes**, az IK Pályázat és Projektmenedzsment Iroda vezetője a Horizont 2020 keretprogram szerkezetéről, költségvetéséről, alprogramjairól beszélt, majd **Horváth Dóra** részletezte a részvételi szabályokat és a 2014-2015-ös munkaprogramot. Dr. **Fésüs Ágnes** pedig a Participant Portal működését mutatta be. Az előadások után a felmerült kérdésekre válaszoltak az Innovációs Központ munkatársai.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

PÁLYÁZATI HÍRLEVÉLBŐL

Werner von Siemens Hatékonysági Díj 2014

Célja: A díjat a Siemens azért hozza létre, hogy elismerje partnereinek eredményeit a hatékonyságnövelés terén, legyen az üzleti vagy társadalmi eredmény.

Pályázók köre: Az elismerésre olyan vállalatok, intézmények illetve szervezetek nevezhetnek, melyek az elmúlt időszakban - 2014. március 30-ig bezárólag - hatékonyságukat növelő projektet hajtottak végre, és annak eredményét igazolni tudják.

A Siemens a pályázaton keresztül kívánja hozzáférhetővé tenni: a legjobb fejlesztési példákat, kiemelve bennük partnerei elévülhetetlen szerepét, a technológiai téren végrehajtott fejlesztéseiket, hatékonyságjavító lépéseiket, valamint a Siemens technológia alkalmazásával az erőforrások racionális felhasználásának számszerűsíthető előnyeit.

Díj: Minden pályázó, akinek pályázata felkerül a kiválasztottak listájára, megkapja a Werner von Siemens Hatékonysági Oklevelet. Az oklevelek hivatalos ünnepség keretében kerülnek átadásra. A nyertes pályázat felelőse és partnerei megkapják a Werner von Siemens Hatékonysági Szobrot is.

Beadási határidő: 2014. július 31.

Bővebb információk: <https://www.cee.siemens.com/web/hu/hu/innovacio/hatekonysag/Pages/Default.aspx>

További információ: Semmelweis Egyetem Innovációs Központ
1085 Budapest, Üllői út 26. III. emelet
E-mail: innov@semmelweis-univ.hu

További pályázati felhívások:
<http://palyazat-sote.hu/category/palyazati-felhivasok>

Bemutató látogatás az Asklepios Klinikák Csoporttól

A Semmelweis Egyetemre (SE) látogatott dr. Roland Dankwardt, a hamburgi Asklepios Csoport kórházainak és klinikáinak működését igazgató felelős ügyvezetője. A nemrégiben kinevezett ügyvezető azért érkezett Budapestre, hogy személyesen is megismerje a Semmelweis Egyetem működését és behatóbban tájékozódjon a német vonatkozású szakképzésről. Dr. Dankwardt elköszönt dr. Bucsky Péter rektori biztos és dr. Christoph Jermann, az Asklepios Medical School igazgatója is.

A Semmelweis Egyetem az Asklepios Klinikák Csoporttal, Németország egyik legnagyobb klinikahálózatával hat éve írta alá azt a kooperációs szerződést, melynek eredményeként létrejött az SE Általános Orvostudományi Kar (ÁOK) részeként működő kétnemzetiségű kar Hamburgban. Az Európában egyedülálló oktatási modell lehetőséget nyújt a Semmelweis Egyetem hallgatói számára, hogy a budapesti elméleti képzés után tanulmányaikat a magyar tanterv alapján, a hamburgi campuson folytassák tekintélyes német orvosoktól, egyetemi professzoroktól tanulva a klinikumban. Tanulmányaik végén a diákok a Semmelweis Egyetem Európai Unióban elismert diplomáját és a *dr. med.* hivatásszerű doktortitlust jelentő címet kapják meg.

A vizit során dr. **Szél Ágoston** rektor is fogadta a delegációt, akivel egy megbeszélés keretében a fennálló együttműködés jelenlegi és lehetséges jövőbeni formáiról tárgyalt a hamburgi fél. A találkozón részt vett dr. **Molnár Mária Judit** tudományos rektorhelyettes, dr. **Hunyady László**, az ÁOK dékánja, valamint dr. **Ligeti Erzsébet**, a Külföldi Hallgatók Titkársága német nyelvű képzésekért felelős társigazgatója is. A kétnapos program során a delegáció a Semmelweis Egyetem számos intézetébe is ellátogatott. Az Elméleti Orvostudományi Központban (EOK) dr. Ligeti Erzsébet mutatta be a delegációnak a központ működését, demonstrálva szerepét az oktatásban és a kutatásban. A vendégek megtekintették a Szemészeti Klinikát is, ahol dr. **Kránitz Kinga** és dr. **Juhász Éva** mutatták be a gyógyításban alkalmazott modern technológiákat és felszereléseket. Ezen kívül az I. Sz. Patológiai Intézetben is járt a delegáció, ahol dr. **Matolcsy András** igazgató vezetésével tájékozódhattak a korszerű berendezésekkel és technológiával felszerelt, ugyanakkor nagy múltú intézet oktatási tevékenységéről és szakmai szemléletéről. A látogatás után dr. Dankwardt elismeréssel nyilatkozott a látottakról és hangsúlyozta e különleges jelentőségű együttműködés és kiváló szakmai kapcsolat fenntartásának fontosságát.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Wild Marica

Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága

Jubileumi Nemzetközi Alumni Találkozó a Semmelweis Egyetemen

Négy földrész tucatnyi országából érkeztek résztvevők az Elméleti Orvostudományi Központban megrendezett Jubileumi Nemzetközi Alumni Találkozóra. A Semmelweis Egyetem öt évente szervez nemzetközi öregdiák-találkozót, most az idegen nyelvű oktatás elindításának harmincadik évfordulóját is ünnepelték.

Fotó: Kovács Áttila – Semmelweis Egyetem

Dr. **Szél Ágoston** rektor a megnyitón sikertörténetnek nevezte a német nyelvű oktatás harminc évvel ezelőtti elindítását. – Büszke vagyok arra, hogy amit elődeink 30 éve megálmodtak, és nyilván rengeteg adminisztratív és szervezési nehézség ellenére is elkezdtek, az mára sikertörténet lett – fogalmazott. Emlékeztetett arra: a Semmelweis Egyetem számos karán három nyelven folyik az oktatás. A hallgatók egynegyede, közel 3000 diák külföldi állampolgár, az Általános Orvostudományi Karon pedig majdnem minden második hallgató annak a közel 70 ország valamelyikének polgára, amellyel az elmúlt három évtized során oktatási kapcsolatba került az egyetem. Hozzátette: az egyetemek hírért két dolog teszi igazán nagygyá: a hagyományok és az innovációs készség. Szavai szerint az egyetem történetében a legnagyobb innováció volt az idegen nyelvű képzés elindítása. Felidézte: az 1983/84-es tanévben 120 hallgatóval indult el az első német nyelvű évfolyam, majd hamarosan angolul is megkezdődött az orvos-, a fogorvos- és a gyógyszerész képzés. – Ma már tudjuk, hogy a feladatra nem csak, hogy eléggé érettek voltunk, hanem a befektetett energia sokszorosan megtérült, hiszen az idegen nyelvű képzésben való részvétel nekünk, oktatóknak kitüntetés volt, és magyar hallgatóink, az egyetem egésze, sőt az egész ország profitált ebből a vállalkozásból – hangsúlyozta dr. Szél Ágoston külön kiemelve dr. **Fonyó Attila** és dr. **Kádár Anna** professzorok szerepét. Előbbi vezette be a forradalminak számító német nyelvű képzést, utóbbi pedig a rendszerváltás utáni korszak körülményeihez igazította az idegen nyelvű oktatást. Köszönetet mondott a Külföldi Hallgatók Titkársága két vezetőjének: dr. **Ligeti Erzsébet**nek és dr. **Kollai Márknak** is, valamint kollégáinknak **Fonyó Magdolnának** és **Ványi Olgának**. Véleménye szerint a rendezvény és az egyetem idegen nyelvű képzése sem valósulhatott volna meg dr. **Horváth Attila** és dr. **Frenyó László** a McDaniel College elnöke, illetve dékánja nélkül.

Dr. Szél Ágoston kitért arra: az Alma Mater akkor is összeköti a Semmelweis Egyetemen végzeteket, ha az egykori diákok tanulmányaik befejezése után más országban, vagy éppen más kontinensen folytatják az életüket. Az alumnusoknak a magyar hallgatók nevében köszönetet mondott egyebek mellett azért, hogy az idegen nyelvű tankönyvekből átvett plusz ismeret növelte a magyar nyelvű képzés színvonalát, a befizetett tandíjak pedig kiegészítették az egyetem költségvetési tételeit, olykor a napi anyagi gondokat enyhítették. A legfontosabbnak azt tartja, hogy az alumnusok a világban sikeres szereplésükkel akaratlanul is a Semmelweis Egyetem jó hírét keltik.

A rektor beszélt arról is, hogy egy orvosi egyetem, egy úgynevezett akadémiai egészségügyi központ hármas feladatot lát el: oktatást, kutatást és betegellátást. Mint mondta, a kutatás azért elengedhetetlen, mert az egyetem küldetése nemcsak az, hogy a tudást átadja hallgatóinak, hanem az is, hogy új ismereteket szerezzen, és ezekkel táplálja tanítványait. A Semmelweis Egyetem – tette hozzá – már második alkalommal nyerte el a kutatóegyetem minősítést, tehát megfelel ennek a kívánalomnak. – Meggyőződésünk, hogy a Semmelweis Egyetem sikere azon is múlik, hogy egyetemünk vezetői éberan őröködnék az alapos, elméleti és gyakorlati ismeretek összhangján alapuló curriculum kifejlesztése és frissen tartása felett – szögezte le. Ünnepi beszédét a Nobel-díjas és Semmelweis Budapest Award-díjas **Oláh György** professzor szavaival fejezte be: *A jövőbe be kell fektetni, és a legjobb befektetés, amit egy ország csinál, az a fiatalság nevelése.* – A magyar származású és számunkra örökre magyar mester intelmeit, azt hiszem, hogy maradéktalanul sikerült megvalósítanunk – fogalmazott dr. Szél Ágoston.

A hétvégi találkozó díszvendége dr. **Frank Ulrich Montgomery**, a Német Szövetségi Orvosi Kamara elnöke volt, aki kifejezetten a Nemzetközi Alumni Találkozóra érkezett Magyarországra. – A német nyelvű program megálmodása és megvalósítása 30 évvel ezelőtt – még a Vasfüggöny leomlása előtt – jelentős előrelépésre és bölcsességre vallott – jelentette ki. Hozzátette: a kivitelezés tökéletességét, valamint a sikert igazolja, hogy számos európai egyetem követte a Semmelweis Egyetem példáját. Európa-szerte ma már több mint harminc felsőoktatási intézmény vezetett be német és angol nyelvű programokat – idézte fel. Frank Ulrich Montgomery tájékoztatása szerint közel 3000 olyan német orvos dolgozik Németországban, akik Budapesten végeztek el a képzésük egészét, vagy egy részét. – Ők valamennyien probléma nélkül integrálódtak a német orvostársadalomba, ez is bizonyítja, hogy milyen színvonalas a budapesti orvosképzés – fogalmazott.

Varga-Gönczi Gina
Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Négy borvidék hat bora nyert a Semmelweis Egyetem Bora országos borversenyen

A tokaji, a szekszárdi, a villányi és a Balatonfüred-csopaki borvidékről érkeztek a Semmelweis Egyetem Bora 2014 országos borverseny győztes borai. Az elismeréseket ünnepélyes keretek között adták át a Semmelweis Szalonban. A versenyre 14 borvidék 116 borával neveztek.

A Semmelweis Egyetem idén ötödik alkalommal hirdette meg országos borversenyét. Az évszázados hagyományokkal és hírnévvel rendelkező tudományos intézmény feladatának érzi a magyar borkultúra, és ezen belül a fiatal magyar borászok támogatását. A borversennyel a 45 évnél fiatalabb tehetséges, minőség iránt elkötelezett magyar borászoknak kíván bemutatkozási lehetőséget biztosítani, a nyertes borok pedig a Semmelweis Egyetem Bora címet viselhetik egy éven keresztül. A nyertes borokat az intézmény egy éven keresztül reprezentációs célokra használhatja, illetve felszolgálhatja az egyetem különböző rendezvényein. A borverseny házigazdája dr. **Veres Gábor**, az I Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatóhelyettese volt.

Dr. **Gál János** rektorhelyettes az ünnepélyes díjátadón arról beszélt, hogy nagy megtiszteltetés számára, hogy ő nyithatja meg a rendezvényt az egyetem vezetése nevében. Felidézte, hogy negyven éves koráig nem ivott bort, pedig az édesapja és nagyapja szőlőgazda-bortermelő. Viszont amikor klinikaigazgató lett, úgy gondolta, itt az ideje megismerkedni ezzel a területtel.

Miért érdemes fogyasztani a bort? – idézte dr. **Rohály Gábor** neves borszakértő egy borkóstolásról szóló tananyagban feltett kérdését dr. **Fejérdy Pál**, a zsűri elnöke. Mint mondta, a borakadémikus – aki egyébként a Semmelweis Egyetemen Fogorvostudományi Karán végzett – úgy vélte, *éppen e kérdés megválaszolásához kellene a kóstolási ismeretek: hogy válogassunk, hogy igényeink legyenek, hogy megismerjük a bort.* A Semmelweis Egyetem Borát, ahogyan a korábbi években, most is egy szakmai borverseny keretében, öt kategóriában választotta ki az egyetem munkatársaiból, minősített borbírákból, valamint szakújságírókból álló zsűri. A bírálat a nemzetközileg ismert és elfogadott pontrendszer alapján zajlott – közölte.

A rendezvény borok közül a középkategóriájú fehérboroknál bronz minősítést kapott a Koch Borászat 2013-as évjáratú Hajós-Bajai Cserszegi Fűszerese, ezüst minősítést nyert el a Brunyai Családi Pincészet 2013-as Sietek elnevezésű bora. A kategóriában a Semmelweis Egyetem Bora a Royal Tokaji Borászati Zrt. 2012-es évjáratú furmintja lett. A középkategóriájú vörösborok versenyében bronz minősítést kapott a Böjt Borászat 2012-es évjáratú egri bikavére. Ezüst minősítést nyert el a Vincellér Ház 2013-évjáratú zweigelt bora. A Semmelweis Egyetem Bora pedig a Linbrunn Pincészet 2011-es évjáratú merlot-ja lett.

A reprezentációs borok fehérborai közül bronz minősítést kapott a Pelle Pince Szt. Tamás elnevezésű 2012-es évjáratú dűlőselektált tokaji furmintja. Ezüst minősítést kapott a Bodrog Borműhely 2011-es évjáratú Lapis Hárslevelű bora. A kategóriában a zsűri két első helyet osztott ki: a Semmelweis Egyetem Bora lett a Balassa Bor Kft. 2012-es évjáratú Tokaji Furmint *Nyulászó* elnevezésű bora, valamint a Szent Donát Pince *Birtok 2012* elnevezésű bora. A reprezentációs vörösborok között bronz minősítést kapott a Kovács Nimród Borászat NJK 2007 bora. Ezüst minősítést nyert el a Takler Pince 2007-es évjáratú Szekszárdi Regnum Cuvée bora. A Semmelweis Egyetem Bora ugyancsak a Takler Pince bora lett, a 2011-es évjáratú Szekszárdi Syrah reserve. A reprezentációs boroknál a desszertborok közül bronz minősítést kapott a Tokaj-Hétszőlő Zrt.

Fotó: Kovács Artilla – Semmelweis Egyetem

2000-es évjáratú 5 puttonyos tokaji aszú bora. Ezüst minősítést holtversenyben két bor is elért a versenyen. Az egyik ugyancsak a Tokaj-Hétszőlő Zrt.-től érkezett: a 2004-es évjáratú 6 puttonyos tokaji aszú, valamint a Pelle Pince 2008-as, 6 puttonyos tokaji aszúja. A Semmelweis Egyetem Bora a Szent Tamás Szőlőbirtok és Pincészet 2012-es *Mád* késői szüretelésű bora lett.

A Semmelweis Egyetem Bora 2014 országos borverseny szakmai tanácsadója **Sánta Zoltán**, a Borkollégium lektora volt, aki kihívásnak nevezte a feladatot. Szavai szerint voltak pillanatok, amikor irigyelte a zsűrit, bizonyos kategóriákban ugyanis olyan kimagasló minőségű borok érkeztek a versenyre. Természetesen tartja, hogy sokkal több fehérbort neveztek, mint vöröset, mert ez tükrözi a magyar borászatot. Külön öröm volt számára, hogy találkozott olyan pincészetekkel, amelyeket korábban nem ismert. Ugyancsak örült annak, hogy nagy és kifejezetten kis borászatok is küldtek borokat a versenyre. – Bízom benne, hogy ez a 116 bor méltán reprezentálta Magyarországot és a következő évben még több tétel érkezik a versenyre – fűzte hozzá.

A rendezvényen fellépett az Ars Sacra Nova énekegyüttes.

Tóth-Szabó Szilvia

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Aki mindig új összefüggéseket keres

– Dr. Jeney Andrászt köszöntötték 80. születésnapján

Ünnepi tudományos üléssel köszöntötték tanítványai és kollégái 80. születésnapján dr. **Jeney András** professzor emeritust, aki dr. **Szél Ágostontól**, a Semmelweis Egyetem rektorától a Pro Universitate Díj ezüst fokozatát, dr. **Matolcsy András**tól, az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet igazgatójától pedig az intézet emléklakettjét vehette át.

– Már hallgató koromban egyenrangú partnereként kezelt onkológiai előadásain, pedig ő már akkor elismert tekintély volt – emlékezett vissza dr. Szél Ágoston, a Semmelweis Egyetem rektora, hozzátéve: dr. Jeney András kísérleti onkológiai kutatómunkája immár csaknem hat évtizedet ível át. Orvosi diplomáját 1958-ban Debrecenben szerezte meg, első munkahelye a Debreceni Gyógyszertani Intézet volt, ahol farmakológusként kezdte pályáját. 1971-ben lett munkatársa a Semmelweis Egyetem I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetének, amelynek immár több mint negyven éve meghatározó személyisége. Pályája során átvehette egyebek mellett a Magyar Onkológusok Társasága Krompecher díját, a Huzella-díjat, a Paracelsus Nagydíjat, valamint a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét, a Medicina Kiadó Nívódíját és a Pro Patológia emlékérmét, de Kiváló PhD Oktatói díjban is részesült.

– Nyolcvan évesen egyetlen napja sem telik el munka nélkül, ez előtt fejet kell hajtunk – fogalmazott a rektor. Dr. Szél Ágoston végül **Albert Schweitzert** idézve jellemezte az ünnepeltet: *a fiatalság mércéje nem az életkor, hanem a szellem és a lélek állapota: az akarat- és képzelőerő, az érzelmek intenzitása, a jókedv és a kalandvágy győzelme a lustaságon.*

Dr. **Kovalszky Ilona**, az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet egyetemi tanára köszöntőjében úgy fogalmazott, az intézet ikonikus alakjának mindig is az onkofarmakológia volt az igazi szerelme. Utalva dr. Jeney András kutatásaira elmondta: a professzor a gyógyszerhatás-mechanizmusban elért eredményeinek köszönhetően számos publikációt közölt. – Az onkológiai doktori iskola igen aktív periódusa volt az a 11 év, amikor dr. Jeney András vezetése alatt működhetett – hangsúlyozta dr. Kovalszky Ilona. – Ma impakt faktorban, citációban, publikációs listában mérik a tudományos munkát, ám vannak olyan eredmények, amiket nem lehet közölni – mondta dr. **Tímár József** oktatási rektorhelyettes, aki felidézte, milyen sokat tanulhatott egykori tanárától. Emlékeztetett azokra a daganatgátló vegyületek területén végzett sikeres kutatásokra is, melyeket dr. Jeney Andrásal végezhettek az intézetben. – Sem a professzor, sem pedig elért eredményei nem öregszenek, hiszen azok ma is megállják helyüket a szakmában – emelte ki dr. Tímár József.

Dr. **Gyires Klára** farmakológus szerint dr. Jeney András töretlen munkája, aktivitása és kivételes humora alapján nem mondható 80 évesnek. A Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet egyetemi tanára azt is elmondta: az ünnepelt gondolkodásmódja nem konvencionális, mindig új összefüggéseket keres, kutatói ars poética pedig az, hogy nem feltétlenül a legkézenfekvőbb megoldás a legjobb. – Mindig is erősítette az összetartozás érzését és

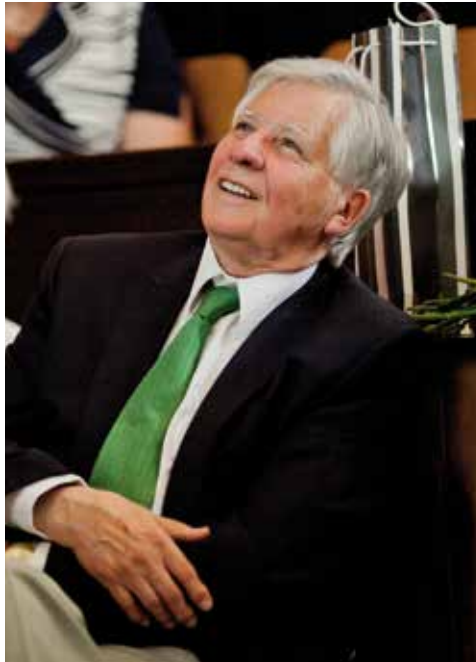

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

a gyökerek jelentőségét – vélekedett dr. Jeney Andrásról.

Egy Magyar Tudományos Akadémián tartott előadás után dr. Jeney András hozzászólása igazán hatásos volt, először erre figyeltem fel – idézte vissza évtizedekkel korábbi első találkozásukat dr. **Szende Béla**, az I. Sz. Patológiai Intézet professor emeritusa, aki az ünnepeltet valódi reneszánsz embernek nevezte. – Később, amikor már egy intézetben dolgoztunk, számtalanszor mentem be a laborjába beszélgetni vele nem csak szakmáról, ilyenkor pedig annyit tanultam tőle, mintha azt az időt egy könyvtárban töltöttem volna – idézte fel.

Dr. **Döbrössy Lajos** patológus köszöntésében felidézte, hogy kapcsolatuk az ünnepelttel közel hetven évvel ezelőtt kezdődött a Sárospataki Református Kollégiumban. – Dr. Jeney András családjától rengeteg morális értéket kapott, ám mégsem óriások vállára felkapaszkodva, hanem kemény munkájával vált

azzá, akit most ünnepelünk – mondta, hozzátéve, hogy dr. Jeney András etikus, szerény, nyitott, toleráns és jóhiszemű ember, aki a megismert igazsághoz tartja magát, mások helyzetének felismerése pedig cselekvésre készíti.

Dr. **Benedeczky István** biológus szerint dr. Jeney András vezetőként is bevonta döntéseibe kollégáit. Egyik közösen végzett biokémiai kutatásukról elmondta, hogyan sikerült a DNS fonalat elektromikroszkóppal láthatóvá tenni. – A szakmán kívül is minden érdekli, ami szép – utalt végül dr. Jeney András széleskörű érdeklődésére.

Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Mentorensystem am ACH hat sich bewährt

Seit Beginn des aktuellen Studienjahres wurde die individuelle Betreuung am Asklepios Campus noch stärker institutionalisiert: Erstmals wurden die Studierenden des 6. Semesters bei ihrem Start in Hamburg in zwölf Gruppen eingeteilt und bekamen einen Dozenten als Mentor und ersten Ansprechpartner zur Seite gestellt. So sollen in kleiner Runde außerhalb des Lehrbetriebs universitäre, organisatorische oder auch ganz persönliche Fragen rund um das Studium, den Beruf und darüber hinaus besprochen werden. Zum Ende des Studienjahres ziehen zwei der Mentoren ein erstes Resümée.

Prof. Dr. **Karl Jürgen Oldhafer**, Chefarzt Allgemein- und Viszeralchirurgie der AK Barmbek, stellt dem Mentorensystem rundherum eine gute Note aus: – Das Angebot wird nicht nur gut angenommen, sondern die Gruppenmitglieder fordern die gemeinschaftlichen Erlebnisse regelrecht ein. Außer bei den Treffen besteht natürlich auch rund um meine Vorlesungen am Campus die Möglichkeit zum Gespräch. Darüber hinaus melden sich die Studierenden ganz unkompliziert telefonisch oder per Mail. Besonders Spaß machen gemeinsame Sport-Events: Gruppen-Auftakt war zum Beispiel ein Alsterlauf, später traten wir im Volleyball gegen die Gruppe von Herrn Dr. Faiss an.

Privat-Dozent Dr. **Siegbert Faiss**, Chefarzt Gastroenterologie der AK Barmbek, berichtet ebenfalls positiv von seiner Aufgabe als Mentor: – Anfangs drehten sich die Fragen rund um das Leben in Hamburg und die Vorteile eines Studiums an einer privaten oder

Prof. Dr. Karl Jürgen Oldhafer neuer Dekan am ACH

Neuer Dekan und akademischer Leiter am Asklepios Campus Hamburg ist Prof. Dr. **Karl Jürgen Oldhafer**, Chefarzt der Viszeralchirurgie der AK Barmbek. Er tritt damit Anfang Juni die Nachfolge von Prof. Dr. **Dirk Müller-Wieland** an, der den Campus in den wichtigen Aufbaujahren geleitet und geprägt hat. Oldhafer wird diese Aufgabe in enger Abstimmung mit der Asklepios Konzernführung und dem Geschäftsführer der Asklepios Medical School, Dr. **Christoph Jermann**, übernehmen und den weiteren Ausbau des ACH vorantreiben.

staatlichen Hochschule – jetzt geht es mehr um die berufliche Zukunft. Besonders gefreut hat mich das Vertrauen einer Studentin, die sich in einer wichtigen Entscheidung an mich wandte: Frau Seidel rief Freitag Abend aus München an um mich ganz offen zu fragen, ob ich ihr raten könne, einen Platz an der dortigen staatlichen Uni anzunehmen. Ich habe ihr nach einem längeren Gespräch empfohlen, sich über das Wochenende Bedenkzeit zu erbitten, Vor- und Nachteile abzuwägen und letztlich auf ihr Bauchgefühl zu hören.

Judith Seidel, die sich in dieser Zwickmühle befand und letztendlich für die Fortsetzung ihres Studiums am Campus Hamburg entschied, ist dankbar über das vertrauensvolle Verhältnis: – Da meine eigene Familie nicht mit Ärzten gesegnet ist, war ich in dieser entscheidenden Frage froh, mich direkt und unkompliziert an meinen Mentor wenden zu können. Diese Möglichkeit, jederzeit jeden ansprechen zu können, ist ein großer Vorteil des Studiums am ACH.

Sportlicher Erfolg einer ACH-Studentin

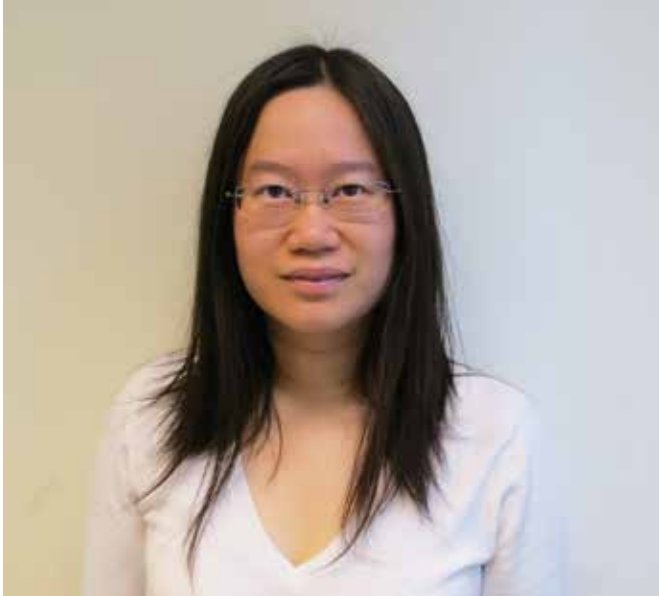
Mit einer Goldmedaille und einem erfolgreich verteidigten europäischen Favoritenplatz ist ACH-Studentin **Carmen Nolden** im Mai von einer sogenannten Leistungsvergleichs-regatta im Ruder 8-er aus Split zurückgekehrt. Ende Juni geht es weiter nach Rotterdam zu den Europäischen Hochschulmeisterschaften.

Um auch künftig an deutschen und europäischen Meisterschaften teilnehmen zu können, hat der ACH die Mitgliedschaft beim Allgemeinen Deutschen Hochschulsportverband (adh) beantragt. Als offizieller Sportreferent hat sich **Michael Ehnert** zur Verfügung gestellt, Leiter des Asklepios Instituts für Sportmedizin und Prävention an der AK St. Georg und Dozent für Sportmedizin am ACH.

Új kutatás és pályacsúcs

Két remekbe szabott előadással búcsúzott nyárra a Baráti Kör sorozata.

Dr. **Nguyen Minh Tu** a Semmelweis Egyetem Baráti Kör Doktorandusz Kiválósági Díjának 2013. évi díjazottja *A stressztől a metabolikus szindrómáig* című, kutatásait ismertető előadásában korunk népbetegségeinek új terápiás lehetőségeire világított rá. Az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Pathobiokémiai Intézet munkatársának doktori témavezetője: dr. **Sóti Csaba**. Munkája során a zsírszövet létrejöttéhez szükséges új molekuláris mechanizmust tárt fel, mely két fehérje, a Hsp90 és a PPAR γ kölcsönhatásán alapul. Az egészséges zsírsejtek optimális mennyisége és működése kulcsfontosságú az egészség és az élettartam szempontjából. Az elhízás és a zsírszövet működési zavara inzulin rezisztencia, majd 2-es típusú cukorbetegség kialakulásához vezethet, melyek különböző szív- és érrendszeri betegségekre hajlamosítanak. A PPAR γ a zsírszövet képződéséhez és megfelelő működéséhez, valamint szervezetünk inzulin érzékenységének kialakításához egyaránt elengedhetetlen, és az antidiabetikus tiazolidindion gyógyszerek célpontja. A Hsp90 hőszokk fehérje instabil, ún. kliensfehérjék szerkezetét stabilizálja, amely szükséges a kliensek működéséhez, ezáltal különböző biológiai folyamatok szabályozásában vesz részt. Dr. Nguyen Minh Tu kimutatta, hogy a PPAR γ a Hsp90 kliense. Amennyiben a PPAR γ és a Hsp90 közti kapcsolat nem jön létre, a PPAR γ lebomlik, így nem képződik zsírsejt. A fehérjekárosító stresszek hatására képződő denaturált fehérjék szintén leszorítják a Hsp90-ról a PPAR γ -t és gátolják a zsírképződést. A stresszből felépülve azonban mind a PPAR γ stabilitása, mind a a zsírsejt képződés helyreáll. A PPAR γ és a zsírszövet képződésének Hsp90 általi szabályozása új terápiás célpontot jelenthet a cukorbetegség, az elhízás és a metabolikus szindróma kezelésében. Ennek kidolgozásához azonban további kísérletek szükségesek. Dr. Nguyen Minh Tu jelenleg egy kollaboráció keretén belül egereken végez további kísérleteket.

Dr. **Kovács András**, a Szent János Kórház osztályvezető főorvosa 1999 óta vezeti az Urológiai-sebészeti Osztályt. *Életutam, amerre haladok – a szíjgyártó-széktől a műtőasztalig* című rendhagyó előadásában egyedi módon idézte fel eddigi életútját a szakmai és tudományos sikerekben gazdag jelenig. Meghatóan és jó humorral mesélt szülőhelyéről, Tapolcáról, a varázslatos Balaton-

felvidékről, a vidék nevezetességeiről, híres szülőiteiről, és édesapjáról: a tehetséges és szakmaszerető **Kovács Lajos** szíjgyártó mesterről, akinek irányítása mellett művészi tökélyre fejlesztette kezűgyességét a kűsűn(szíjgyártó szék), valamint a „C” karú vesekőzűző-gépre kísértetiesen emlékeztető bőrvarró Singer varrógépen. Innen származtatja affinitását a sebészethez. Bár kitűnő tanuló volt, de jó ideig nem tudta, hogy mi akar lenni. A családban nem is volt orvos, ezért úgy képzelte el, hogy a közeli Videoton gyárban helyezkedik el tv-műszerészként. Egyik tanára javasolta azt a szűlőknek, küldjék orvosegyetemre az okos fiút. Édesapja erre azt mondta: *Kisfiam, megpróbáld az orvosit, aztán ha nem sikerűl, még mehetsz a Videotonba*. Tehát következett a sikeres felvételi, a Rezső téri kollégium jó társasága, majd a három megpályázott állás közül 1975. szeptember 18-tól, immár 39 éve, a jelenlegi első és egyetlen munkahely elfoglalása. Megemlékezett a nagy elődokról: **Rihmer Béla** és **Minder Gyula** professzorokról, őket **Noszkay Aurél** követte és tanítványa, **Wabrosch Géza** professzor volt főszereplőnk szigorú mestere. 1995-ben született meg első tudományos eredménye: *Az uréterkövek kezelésének megváltozott lehetőségei* címen. 8 alkalommal volt németországi és Egyesült Államok-béli egyetemi urológiai klinikákon tanulmányúton, vagy ösztöndíjasként. Magyar urológusok közül elsőként tartott előadást 1995-ben az Amerikai Rákkutató központban, *A prosztata rák előfordulása és gyakorisága Magyarországon* címmel. 41 közleményt írt, ebből 5 angol nyelven jelent meg, 135 előadást tartott magyar és angol nyelven. Dr. Kovács András szakmai profilja az urológiai-sebészeti megbetegedések teljes tárházát felöleli, beleértve a traumatológiai eseteket is. Beszélt az új műtéti és diagnosztikai eljárásokról, de érintette a fiatal orvosok elvándorlásának problémáját is. Ars poeticája, hogy küzdeni kell az elgépiesedés ellen, mert nem mindegy, hogyan közelít az orvos a beteg emberhez: a jó kikérdezés nem csak lelki segítséget jelent, hanem jó diagnózishoz is vezet. A lelkes hallgatóság mindkét remek előadást sok kérdéssel és hatalmas tapsal jutalmazta.

Elhunyt dr. de Châtel Rudolf

A Semmelweis Egyetem vezetősége és az I. Sz. Belgyógyászati Klinika munkatársai szomorúan tudatják, hogy dr. de Châtel Rudolf emeritus professzor úr életének 76. évében, 2014. június 12-én elhunyt.

1962-ben szerzett általános orvosi diplomát a Budapesti Orvostudományi Egyetemen, 1962-től hét éven át az Egyetem Élettani Intézetében, majd 1969-től haláláig a Semmelweis Egyetem I. Sz. Belgyógyászati Klinikáján dolgozott. 1991-ben kapott egyetemi tanári kinevezést. 1993 és 2003 között az I. Sz. Belgyógyászati Klinika igazgatója volt. 1991 és 1997 között dékánként irányította a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karának munkáját. 1991 és 1999 között a Belgyógyász Szakmai Kollégium elnöki funkcióját látta el. Több éven keresztül a Magyar Belgyógyász Társaság, a Magyar Hypertonia Társaság és a Korányi Sándor Társaság elnökeként is tevékenykedett. 1998 és 2002 között a Nemzetközi Belgyógyász Társaság elnöke volt. Az Általános Orvostudományi Kar Belgyógyászati Szakmai Grémiumának elnökeként haláláig irányította a belgyógyászati szakképzést a Semmelweis Egyetem régiójában. Emeritus professzorként aktívan részt vett az I. Sz. Belgyógyászati Klinika betegellátó, oktató és tudományos működésében.

Tudományos munkásságában a renin-angiotenzin-aldoszteron működését és a nátriumháztartás változásait tanulmányozta vesebetegségekben, hypertóniában és diabetes mellitusban. A világirodalomban először közölte a cukorbetegség kicserélhető nátriumtartalmának növekedését, ami mára tankönyvi adattá vált. 1978-ban védte meg kandidátusi disszertációját, 1991-ben pedig az orvostudomány doktora fokozatot szerezte meg.

1992-ben Gömöri Pál emlékéremmel és díjjal, 1994-ben Akadémiai Díjjal, 1996-ban Török Eszter emlékéremmel, 1997-ben Szent-Györgyi Albert Díjjal tüntették ki, 2003-ban Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje (polgári tagozat) kitüntetést kapott, 2014-ben a Magyar Érdemrend Középkeresztje kitüntetésben részesült.

Dr. de Châtel Rudolf professzor úr több mint fél évszázados oktató, gyógyító, kutató tevékenysége és közéleti aktivitása meghatározó jelentőségű volt az utóbbi évtizedek hazai egészségügyében. Különösen kiemelkedő jelentőségű az 1990-es évek elején, az Általános Orvostudományi Kar dékánjaként végzett tevékenysége, amellyel jelentősen hozzájárult a napjainkat is jellemző kiemelkedő minőségű magyar- és idegen nyelvű orvosképzéshez. Szakmai tevékenységének méltó

folytatása mindannyiunk számára kötelesség. A lenyűgöző kultúrájú és intelligenciájú egyéniség és sokunk számára a magánéletben is nagyon jó barát elvesztése pótolhatatlan. Köszönetet mondok a Jó Istennek, hogy részesedhettünk belőle.

Dr. Szathmári Miklós egyetemi tanár,
az I. Sz. Belgyógyászati Klinika igazgatója

Dr. de Châtel Rudolfot a Semmelweis Egyetem saját halottjának tekinti.

Schultheisz Emil (1923-2014)

Kedves Krisztina! Tisztelt gyászoló, emlékező barátok, tisztelők, tanítványok, munkatársak! Schultheisz Emilről búcsúzunk. Búcsúzom a Semmelweis Egyetem oktatói, kutatói és az egyetem rektora, valamint a Magyar Orvostörténelmi Társaság elnöksége nevében.

Schultheisz Emil hatalmas ívű, kivételesen aktív pályája a viharos XX. századunk második felét, és még a XXI. század elejét is meghatározta hazánkban. Az egyetemen intézetigazgató egyetemi tanárként, az Orvostörténelmi Intézet vezetőjeként, majd emeritus professzorként végezte munkáját. Elnöke, majd Örökös Díszelnöke volt a Magyar Orvostörténelmi Társaságnak. Igazgatta a Kútvolgyi úti Kórházat, és belgyógyász főorvosként annak Belgyógyászati osztályát. Mindezek mellett Schultheisz Emil 1972 és 1984 között az Egészségügyi Minisztérium vezetője, majd minisztere volt. A többszörös vezetői feladatokból szűrte le a mindenkor vezetőknél szóló tanulságot **...ha az ember jól akar vezetni, akkor tudnia kell, hogy nem maga csinálja! A vezetés egyetlen titka, hogy jó munkatársaim legyenek!**

Egyetemi tanárként az orvostörténelmet tanította. A tantárgyhoz briliáns jegyzetet írt, amelyet Antall József néhai miniszterelnök, akkor a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum igazgatója, lektorált. Az orvostörténelmet nemcsak az orvosoknak kell tanulmányozniuk, – tanította – hiszen az része a **művelődéstörténetnek**, a szorosan vett **szakmatörténetnek** és szerves része a **tudománytörténetnek** is. Éppen az orvosi munka jellegéből következően az orvostörténelem szorosan összefügg a köztörténettel, az ún. **általános történelemmel** is – írta az egyetemi jegyzet bevezetőjében. *Kétségtelenül kitűnő szakember, jó orvos lehet valaki az orvostörténelem alapos stúdiuma nélkül is* – írta megengedően, – *de ennek ismerete azonban még jobb orvossá teheti.* Vallotta, hogy korszakonként **az orvosok magatartása, eljárás módja, megnyilatkozása a korszak egész kultúráját tükrözi.**

Egészségügyi miniszterként rendkívüli tisztánlátással és korunk fejlődésének világos értelmezésével az integrált betegellátás megteremtését, vagyis a járó- és fekvőbetegellátás térbeli és időbeli összekapcsolását tűzte ki célként. Ezen belül szorgalmazta, hogy a beteg az ellátórendszer legalsóbb fokán kapja a lehető legjobb és végleges ellátást.

Az orvos munkáját a művész alkotásához hasonlította. *Az orvoslásnak tudományos volta mellett igen sok egyedi, szubjektív, nem mérhető eleme van. A művészet egyszeri és egyedi, intuitív, inspiratív, szubjektív és soha nem mérhető. .... Ez az egyedi és személyes momentum, az intuíció az, ami a művészetben és az orvoslásban közös. Az orvostudomány egyre objektívebb, egyre egzaktabb módszerekkel dolgozik, a páciens pedig egyre inkább hiányolja a személyes hangot, a csak vele való törődést, és várja azt a megérett és megértést, amit – a .... tudományos módszereken túlme-*

nően – *...személy szerint az orvos adhat* – olvashatjuk *Művészet és medicina* című írásában.

Minisztersége idején valósult meg az első magyar egészségügyi számítástechnikai koncepció kidolgozása.

Miniszteri munkájának egyik legjelentősebb fegyverténye a Magyar Pszichiátriai Társaság megalakítása volt, melyet akkor – marxista megfontolásból – nem akartak engedni. Schultheisz Emil szellemi tekintélyével szembe tudott szállni a pártközpont képviselőivel, és – a politikai akarattal szemben – érvényesíteni tudta a szakma kívánását, hogy megalakuljon az európai értékrendnek, európai kultúrának és moralitásnak megfelelő Pszichiátriai Társaság. A pszicháterek között az öröm leírhatatlan volt, mámoros összejövetelként emlegették az 1980-as alakuló ülést.

Ugyancsak küzdelem és fáradtság eredménye volt 1976-ban – egyetemünk életében nevezetes alkalom – a Nagyvárad téri Elméleti Tömb birtokba vétele. A miniszter így emlékezett vissza erre az időre: *... minden pénzért nagyon keményen meg kellett küzdeni. Két alkalommal ajánlottam fel a tárcámat, ha nem kapom meg a pénzt, én megyek. Éppen az egyetemek fejlesztésével kapcsolatban, a Debreceni Egyetem, és a Nagyvárad téri elméleti tömb beruházása körüli viták voltak ezek...*

Tisztelt Professzor Úr! Kedves Emil!

Hálásan köszönöm, hogy a rendszerváltás után, rektorságom négy éve alatt bármikor mehettem Hozzád tanácsért. Igaz baráti tanácsaid segítettek abban, hogy jó irányba indult el az egészségügyi menedzserképzés az egyetemen, hogy méltósággal emlékeztünk a világháborúkban elesett hősi halott orvosokra, és hogy szép és gazdag egyetemtörténelmi kiállítással tudtuk a magyarországi orvosképzés indulásának 225 éves évfordulóját ünnepelni 1994-ben.

Európa- és világhíres orvostörténelmi munkásságod az alkotó oldaláról ezennel lezárult. Az olvasók, kutatók azonban évtizedekig fognak még gazdagodni munkáidból, leírt és kimondott gondolataidból.

Bölcsesség, gazdag élettapasztalatod, elgondolkodtató, de sohasem bántó humorod, a Veled kapcsolatos személyes emlékeink itt marad nekünk, és segíteni fog felidézni különleges, szeretetreméltó, ragyogó humán kultúrájával világító személyedet.

Isten Veled, nyugodjál békében!

Dr. Réthelyi Miklós

Elhangzott: Fiumei úti temető, 2014. június 25.

Dr. Schultheisz Emil a Semmelweis Egyetem saját halottjának tekintti.

Elhunyt dr. Roska Tamás

Életének 74. évében elhunyt dr. Roska Tamás Széchenyi- és Bolyai-díjas villamosmérnök, az MTA rendes tagja, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karának alapító dékánja.

A neurális hálózatok, vizuális információfeldolgozás és celluláris szuperszámítógépek nemzetközi híró kutatója korábban az MTA-PPKE-Semmelweis Egyetem Neuro-Infobionika Kutatócsoport vezetője volt. Kezdeményezésére jött létre a Semmelweis Egyetem és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem együttműködésével a Bionikai Innovációs Központ, mely Tudományos Tanácsának elnöke volt.

Dr. Roska Tamás 1940-ben született Budapesten. 1959-ben kezdte meg tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán, ahol 1964-ben végzett. 1982-től a MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézetének tudományos tanácsadója, 1991-től az MTA SZTAKI duális és neurális számító rendszerek kutatólaboratóriumának vezetőjeként dolgozott, majd kutatóprofesszori megbízást kapott. 1990-ben nevezték ki a Veszprémi Egyetem Mérnöki Kara automatizálási és informatikai tanszékének egyetemi tanárává, 1997 és 2002 között a Budapesti Műszaki Egyetem egyetemi tanára volt. 1998-ban a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai Kar alapító dékánja lett, a posztot 2006-ig töltötte be. 1974-ben, majd 1989-től évente a berkeleyi Kaliforniai Egyetem vendégkutatója volt. Az 1980-as évek végén **Leon Chua** professzorral együtt a Cellular Nonlinear Network chip (bionikus szem) kifejlesztésén dolgozott. Kandidátusi értekezését 1974-ben, akadémiai doktori értekezését 1982-ben védte meg. Az MTA 1993-ban választotta levelező, 1998-ban pedig rendes tagjává.

Eredményeit több rangos kitüntetéssel, egyebek közt Széchenyi-díjjal, Szent-Györgyi Albert-díjjal, Bolyai-díjjal ismerték el. 2010-ben a *neurális hálózatok, a nemlineáris rendszerek és hálózatok, a vizuális információfeldolgozás, valamint a celluláris*

szuperszámítógépek terén végzett nemzetközileg is elismert tudományos, kutatói munkássága, oktatói tevékenysége elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetést vehette át.

2014. június 17-én, életének 62. évében, rövid szenvedés után elhunyt **Gáldi Miklós**, a Semmelweis Egyetem Farmakognóziái Intézetének munkatársa, akit mindenki ismert és szeretett nemcsak az intézetben, hanem talán az egész egyetemen is. 1979-től dolgozott a intézetben, és annak jogelődjében. Ő volt az, aki mindig készségesen segített az előadások zavartalan lebonyolításában, mint tantermes, a levelek postázásában, az általános ügyintézésben, a hallgatók előadásainak műszaki előkészítésében és számtalan, népszerűtlen feladat ellátásában, ami egy intézetben nap, mint nap adódik. A mindig mosolygós Miklóska alig volt betegállományban az elmúlt évtizedek alatt. Talán ez vezetett hirtelen távozásához is, mert lábon kihordott betegségei végül is legyűrték. Reménykedtünk, hogy minden rendben lesz, de a sors korán elszólította közülünk. Már nem érthette meg intézetünk fennállásának 100 éves évfordulójára rendezett ünnepségünket sem, amelynek előkészületeiben sokat segédkezett. Távozásra mindnyájunkat megrázott. Emlékét szeretettel őrizzük.

Nyugodjon békében!

Dr. habil. **Blázovics Anna** D.Sc.

Tragikus hirtelenséggel elhunyt kedves kollégánk **Gyetzai Károlyné Ica**. Felfoghatatlan, megdöbbentett mindnyájunkat ami történt. Arra gondoltunk, mindig nagyon erős voltál, talán most is legyőzöd a súlyos betegséget. Sajnos az erőd ebben az esetben kevés volt.. Több mint 15 évet dolgoztál az Egyetem Nagyváradi téri Elméleti Tömb központi postázójában. Az Igazgatóságon dolgozókat vidám jó kedved mindig felvidította, mindenkire volt egy-két jó szavad. Nagyon segítőkész, becsületes ember voltál, nem tudtak tőled olyat kérni, amit Te ne teljesítettél volna.

2009-ben mentél véglegesen nyugdíjba. Terveket szövögtél, hogy ezek után kicsi unokáiddal tudod eltölteni szabadidődnek nagy részét. Sajnos ez már múlt idő.

Ezzel a verssorral búcsúzunk Tőled.

*Ha sírok között a napfény felragyog,
Biztos várnak rád az égi angyalok.*

Kollégaid nevében: **Verbóssy Lászlóné Teri**

Gaál András képei a Semmelweis Szalonban

Gaál András, csíkszeredai-pannonhalmi képzőművész alkotásai láthatóak a Semmelweis Szalonban, a kiállítást dr. Timár József oktatási rektorhelyettes nyitotta meg.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A képzőművész beszélgetőtársa **Banner Zoltán** művészettörténész volt, aki beszélt a székely festőiskola, illetve a nagybányai festőiskola és művésztelep megszületéséről. – A székely festőiskola fedezte fel először a székely táj monumentalitását, a székely életforma, a székely falu csodálatos ősi szépségeit, a székely ember páratlan erkölcsi arculatát – fogalmazott Banner Zoltán.

Ennek a festőiskolának az értékmegőrzésben is fontos szerepe volt. A székely festőiskola három nemzedéke végig hú maradt a természet, a történelem és a tanúságtétel hármasságához. E festőiskola harmadik nemzedékének képviselője Gaál András is. – Az értékmegőrző szerepnek és hivatásnak a példászerű alakja – hangsúlyozta a művészettörténész. Gaál András soha nem távolodott el a természettől, őt mindig az érdekelte, ami a látvány mögött kifejezheti az örök esztétikai és morális értéket – derült ki a beszélgetésből.

Gaál András képzőművész saját elmondása szerint sohasem készít vázlatot festményeinek, egyszerűen csak nekifog és festi. Az a táj, ami a képein megjelenik, igazából csak benne él, a valóságban abban a formában nem létezik, ugyanis a festő ezeket mind átszűri, átlényegíti.

A beszélgetés végén Banner Zoltán ezekkel a szavakkal jellemezte a képzőművészt: Gaál András annyira univerzális művész, hogy minden technikát ismer, és minden technikában csodálatos dolgokat művel. Ő oly módon újította meg a kortárs magyar tájfestészetet, hogy szerintem a legjobb magyar tájfestő pillanatilag, aki tényleg tájfestő, aki számára nem ürügy a táj, hanem létkérdés.

A megnyitón **Kobzos Kiss Tamás** Kossuth-díjas előadóművész, a festő régi barátja énekelt.

Kiss-Bódi Bernadett

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

Parti fecskék és tudományos felfedezések a Rezidens Szalonban

Éppen három évvel ezelőtt indult a Rezidens Szalon, azóta pedig ez a 24., egyben a félév utolsó alkalmá – köszöntötte a vendéget dr. Veres Gábor házigazda, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatóhelyettese.

Dr. **Szabó András**, a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója előadásában egy olyan PhD-dolgozat megszületésének történetét ismertette, ami a jelenlévő rezidensek számára újdonság volt. Mint elmondta, a kilencvenes években ismerte meg dr. **Szép Tibor** ökológust, aki a parti fecskék viselkedését tanulmányozta. Kutatásának eredeti célja azt volt, hogy a madárkolóniák viselkedésén keresztül magyarázatot találjon az emberi társas kapcsolatok egyik érdekes jelenségére. Észrevették ugyanis, hogy egy angliai atomreaktor közelében lévő lakótelepen minden harmadik háztartásban nevelőapá é a biológiai édesapa helyett. A modellkísérletben a kutató a Tiszaparti löszfalban lakó parti fecskék interakcióit vizsgálta, akiknek odúi hasonlóan sűrűn helyezkednek el, mint egy lakótelepi blokkház lakásai. Az előadásból az is kiderült, hogy a hím fecskék, a tojókat hátrahagyva a hater ezer kilométeres afrikai vándorlás után elsőként érnek vissza, hogy a löszfalba vájva kialakítsák a megfelelő fészkelő helyet. Az ismertett kutatás egyik célja végül az volt, hogy választ találjanak arra: mik azok a tényezők, amik alapján a nőtény párt választ. Kiderült: a szimmetrikus faroktollat viselő hímekek nagyobb hajlandósággal választják a tojók, vagyis fontos szempont, hogy egészséges, biztos genetikai háttérrel rendelkező utódot hozhassanak létre – fogalmazott dr. Szabó András, hozzátéve, hogy a fészkelőhely kialakítása is befolyásolja a tojókat a párválasztásban.

Ezt követően dr. **Tory Kálmán**, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika adjunktusa egy korábban a Nature Geneticsben megjelent első szerzős publikációjának hátterét világította meg. Tudományos cikke új

genetikai felismerésekről számolt be a szteroid-rezisztens nephrosis szindróma öröklődésével kapcsolatban. A kutatás kiindulópontját saját megfigyelései adták, észrevette ugyanis, hogy ha a hagyományos öröklődés érvényesülne egy recesszív nephrosis szindrómában, akkor sokkal gyakrabban fordulna elő a betegség. Ennek okát kutatva jutott munkacsoportjával egy új öröklésmenet felismeréséhez, az eredmény pedig két akadémiai kutatócsoporttal, valamint egy párizsi laborral való biológus, kémikus, orvos együttműködésnek köszönhető – osztotta meg az előadó. A kutatás eredménye szerint a háttérben az áll, hogy ha mindkét szülő által hordozott gén-kópia hibás is, gyermekük csak abban az esetben lesz érintett a betegségben, ha bizonyos hibák társulnak bizonyos hibákkal. A kutatók tehát egy olyan genetikai polimorfizmust figyeltek meg, amelynek patogénitása a társuló mutáció függvénye: egyes mutációkkal betegséghez, míg másokkal *csendes* együttéléshez vezet. Konklúzióként elmondható, hogy a felfedezésnek közvetlen hatása van a klinikai gyakorlatra és a genetikai tanácsadásra, ezen kívül új távlatokat nyithat a variánsok patogénitásának megítélésében – fogalmazott a kutató.

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2014/05/29/parti-fecskék-es-tudomanyos-felfedezések-a-rezidens-szalonban/>

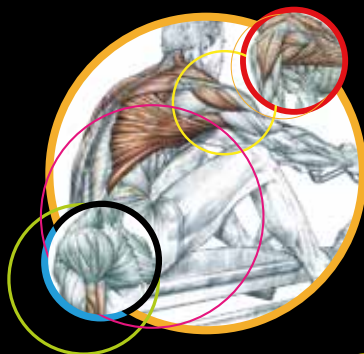
Mozer Mária

Marketing és Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Kiadó sikerkönyvei:

Frédéric Delavier

SPORTANATÓMIA

CSAK
5900 Ft!

Frédéric Delavier

SPORTANATÓMIA

Delavier könyve a sporttudomány területén hézagpótló könyv, amely útmutatót nyújt az edzésekhez és részletes anatómiai tájékoztatót ad az izmok mozgásáról. A legfőbb előnye az, hogy a tudomány oldaláról, az anatómiai ismeretek alapján bizonyítékot sorakoztat fel, hogy miképp lehet az izmokat, az izomerőt, az ízületi mozgásokat úgy fejleszteni, hogy ne használjunk doppingszereket. Az anatómiai feliratokkal ellátott képek bemutatják, hogy erősítés közben mely izmokat mozgatjuk meg. Akárcsak egy röntgenfelvétel, a színes illusztrációk bemutatják, hogyan viselkednek az izmok és a körülötte lévő csontok, ínшалagok, inak és a kötőszövet a különböző erősítő gyakorlatok végzése közben. Számos útmutatást találunk különböző sportolók (nemcsak az erősportok) edzéseinél követendő gyakorlatokra a sportolók és az edzők szempontjainak figyelembevételével. Edzési tanácsokat is nyújt a helytelen mozgáskinetika bemutatásával a sportsérülések okainak feltárása érdekében, és javaslatokat tesz azok elkerüléséhez.

Frédéric Delavier

SPORTANATÓMIA

Nőknek

CSAK
4900 Ft!

Frédéric Delavier

SPORTANATÓMIA NŐKNEK

Az író következő kötetében a sportanatómia általános alapismereteit a női sajátosságokkal bővítette ki. A női edzéséhez igazodó gyakorlati variációkat a nő egyedülálló anatómiai jellemzőit figyelembe véve állította össze a szerző. Ebben a kötetben a bemutatott gyakorlatok a has, a hát, a fartájék és az alsó végtagok erősítésére koncentrálnak. Érdekessége – amit alig lehet más hasonló jellegű könyvekben megtalálni – a női szervezet élettani változásai (pl. menstruáció, terhesség) követendő edzések leírása.

Megrendelhetők a Semmelweis Kiadó honlapjáról vagy megvásárolhatók könyvesboltjainkban.

A testkultúra tudatos művelői számára - kezdőknek és rutinos sportolóknak - egyaránt ajánljuk!

Semmelweis Kiadó
1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
www.semmelweiskiado.hu

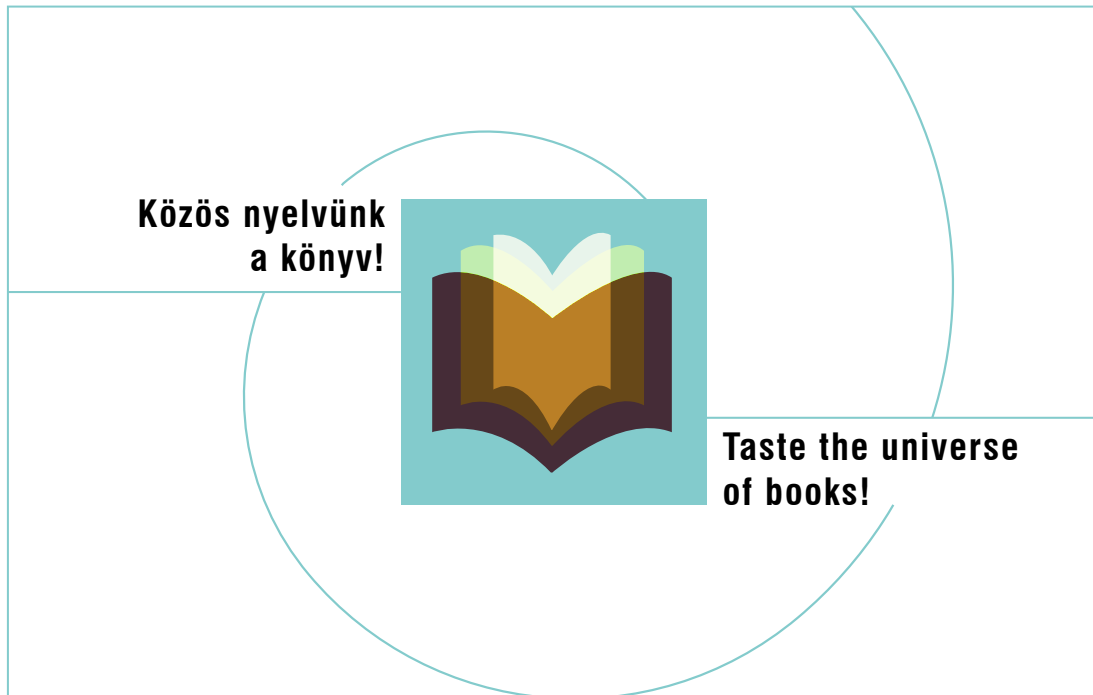
E-könyveinket keresse a honlapunkon:
www.semmelweiskiado.hu/e_konyvek/

■ **LEGENDUS KÖNYVESBOLT**
1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56141
Nyitva tartás: H-P: 9-16 óra
info@semmelweiskiado.hu

■ **EOK KÖNYVESBOLT**
1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47.
Tel.: 459-1500/60475
Nyitva tartás: H: 13-15 óra,
K-P: 9-13 óra

11. SEMMELWEIS KÖNYVHÉT

Kezdd a Tanévet a Semmelweis Kiadónál!

A **11. Semmelweis Könyvhét** alkalmából üdvözljük Hallgatóinkat,
Olvasóinkat!

Szeretettel várjuk az egyetemi hallgatókat és érdeklődőket a jegyzet- és tankönyvvásárunkon, melyet immár 11. éve rendezünk meg a szeptemberi tanévkezdéskor.

Időpont: **2014. szeptember 8-12.**

Helyszínek: **LEGENDUS KÖNYVESBOLT**
Semmelweis Egyetem, NET
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Hétfő-péntek: 9-17.00
Tel.: 210-4408, 459-1500/56141
info@semmelweiskiado.hu

EOK KÖNYVESBOLT
1094 Budapest, Tűzoltó utca 37-47.
Hétfő-péntek: 9-16.00
Tel.: 459-1500/60475

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

